II
49716

Poštnina plačana v gotovini

Družinski tednik

ILUSTROVANI LIST ZA MESTO IN DEŽELO

Številka 1
Leto VII

Posamezna številka po 2 Din

Izhaja ob četrtkih. Uredništvo in uprava v Ljubljani, Tyrševa cesta 29/I. Rokopisi se ne vračajo. Poštni predal štev. 345. Račun Poštne hranilnice v Ljubljani štev. 15.393.

Ljubljana, 10. januarja 1935

Naročnina za četrt leta 20 Din, za pol leta 40 Din, za vse leto 80 Din. V Italiji za vse leto 40 lir, v Franciji 50 frankov, v Ameriki 2½ dolarja. — Za odgovore je priložiti znamko.

Na povratku...

Sedel sem v brzem vlaku Jesenice—Ljubljana. Mnogo nas je bilo. Eni so se vozili po opravkih, drugi so prihajali s smučanja, tretji so se vračali iz tujine domov. Naši izseljenci.

Vsak dan jih lahko srečate. Slabo izgledajo, lica imajo vdrta in razorano čelo, toda v očeh jim žari iskra globokega veselja, da so stopili na svoja rodna tla in da bodo danes ali jutri našli svoje domače ognjišče in svoje drage.

V skupinah so odhajali, v skupinah se vračajo. Po dva in dva, časih tudi po tri ali štiri. Odšli so bili z doma, da najdejo zaslužka, vračajo se brez njega, z golim življenjem. Povsod je kriza, nikjer ni kruha ne zaslužka za domače, kaj šele za tujce. Žalostno je. Ljudje se vračajo prav tako siromašni kakor so odšli, le da se jim na obrazu in na upognjenih hrbtih bere prestano trpljenje, garanje, garanje in spet garanje.

Prej so hodili v Ameriko, danes nič več. Hodili so v Argentino, Urugvaj, Paragvaj, Bolivijo, na Nemško, Francosko in sam Bog si ga vedi kam še. Danes ne hodijo več. Še za domače tam ni več kruha, kaj šele za tujce. Razen tega: toliko kakor se more tam zaslužiti, toliko se more še zmerom tudi pri nas. Pri nas je današnji dan prav toliko »Amerika« kakor v Ameriki.

Zraven mene sedita dva moža z otoka Paga Vračata se iz Urugvaja v Južni Ameriki.

— Šest let sem bil zunaj, mi jame pripovedovati eden od njiju. In zdaj se vračam domov prav tak siromak, kakor sem odšel. Življenje, samo golo življenje nosim s seboj. Težko je danes, kamorkoli pogledaš. Ko sem pred šestimi leti odšel v Urugvaj, je še bilo dela. Gradili so ceste, zidali, sekali les. Toda delali smo samo dva meseca, prihodnje tri pa iskali novega dela in pri tem zapravili vse prihranke. Potlej je bilo konec javnih del. Preselili smo se na kmete, na »kinte« (manjša posestva po 10 do 15 oralov, kjer pridelujejo zelenjavo). Pri teh »kinterjih« smo delali po 11 do 12 ur na dan. Poznali nismo ne nedelj ne praznikov. Od zgodnjega jutra do poznega večera smo kopali, rezali zelje, spravljali ga itd. Delali smo ob nedeljah, delali v dežju, na sam božič smo delali. In kadar smo zaslužili nekaj centov, smo jih nesli v banko, da pomagamo ženi in otrokom. Garali smo do onemoglosti za 70 centov na dan, za 21 do 22 pesov na mesec. Vrnitev v domovino stane 300 pesov. Izračunaj, koliko je treba delati, da se vrneš domov. Več ko leto dni, pa ne smeš od tega niti centa porabiti ne za milo ne za perilo ne za obleko...

Midva sva imela srečo. Kapitan neke ladje, Dalmatinec po rodu, naju je vzel, da mu brezplačno delava na ladji, zato naju bo pa prepeljal v Evropo. Duša vam je bil ta človek. Osem ur sva delala na dan, dobro sva jedla, pa naju ni nič stalo do Rotterdama. Duša vam je bil ta človek, naj ga Bog blagoslovi! Da ni bilo njega, bi bila še danes tam preko, še danes bi garala in sam Bog ve, kdaj bi se vrnila. Mogoče nikoli. Poglej, jaz na primer že pet mesecev nisem poslal svoji ženi niti centa, kako bo v bodoče, pa tudi ne vem. Toda glavno je, da sem doma.

Utihnil je, a je čez nekaj trenutkov spet povzel:

— V Montevideu je še danes 2000 naših ljudi, ki nimajo zaslužka in se ne morejo vrniti domov. V Argentini jih je celo 7000. Sami siromaki, ki ne premorejo drugega kakor to, kar imajo na sebi; vzdržuje in hrani jih izseljenski dom. E, žalostno je to, gospod. Jako žalostno, tem bolj, ker so možje že v letih, zgarani in brez nade, da se bodo kdaj mogli vrniti domov.

*

Takšen je ta odlomek iz življenja našega izseljenca. Poglavje iz velikega in tragičnega romana malega človeka. Enega izmed mnogih.

Tudi pri nas je mnogo tragedij. Velikih in pretresljivih — toda ali morejo biti večje, hujše in pretresljivejše od tragedij ljudi, ki so pustili plod svojih žuljev in vse svoje nade v daljnih deželah in se danes niti z golim življenjem ne morejo vrniti domov?

Haka

Obisk pri Randolphu Hearstu,

nekronanem kralju ameriškega tiska

Hearst kraljuje v gradu, zavarovanem z zvermi in elektriko in odrezanem od sveta s trojno bodičasto žico. Baharija miljonarja, ki se je z lastnimi močmi popel do tega, kar je

Kaj je videla angleška žurnalistka

(Lč) Mister William Randolph Hearst, slavni ameriški časopisni mogočnik, je prijazen gospod. Skoraj slehernega količkaj znanega gosta, ki pride v Hollywood na okoli, povabi, naj se ustavi za kakšen dan na »San-Simeonu« — tako se namreč imenuje njegova »ranch« (prerijsko posestvo) v Kaliforniji. In med obiskovalci filmske prestolnice sveta pač ne bo nikogar, ki bi takole prijazno vabilo odklonil.

Gospod Hearst pošlje časih kakšnemu imenitnejšemu gostu celó letalo naproti v Hollywood. Jaz sem se peljala v San-Šimeon z vlakom, zato so me pa ob prihodu čakali na postaji kar trije avtomobili: eden zame, drugi za prtljago (vsega skup en sam majhen ročni kovčeg), tretji pa za morebitno spremstvo.

Precej dolgo sem se že peljala z avtom, ko zagledam nenadoma tablo z velikanskim napisom: »Hearst Hacienda« (Hearstova pristava), od daleč se mi pa zasveti razsvetljeni milijonarjev grad na vrhu griča.

Hearstovo posestvo dele od ostalega sveta tri ograje bodičastih žic, po nekaj kilometrov vsaksebi. Vrata v vseh treh ograjah so na elektriko in tekó na žlebičih: preden jih avto prestopi, vtisne s svojo težo v tla železno pregrado, ki sklene tok — in vrata se odpro; ko je avto notri, jih pa druga pregrada spet avtomatski zapre.

Kmalu nato zagledaš velik napis: »Pozor! Divje zveri! Nevarno za pešce.« Svarilo je skoraj nepotrebno: kdo bo pač mogel sam preplezati trojno bodičasto ograjo?

Kamor pogledaš, vidiš same eksotične živali: kamele, kenguruje, lame, zebre itd. Prave zveri so zaprte v kletkah, kakor na primer lev, ki ga ni nihče zdresiral, tiger i. dr. Toda te zveri sem videla šele drugo jutro.

Vse okoli gradu so razpostavljeni svetilniki z okroglimi svetiljkami; ta razsvetljava obenem z belim marmorjem pročelja gradu in malone tropski značaj vrta človeka nehote spomnijo igralnice v Monte-Carlu.

Sprejemat me ni nihče prišel. Sluga me je spremil v majhno leseno vilo v španskem slogu, kjer me je že čakala postelja kardinala Richelieuja. Toda kopalnice ni bilo nikjer. Sluga mi je želel lahko noč in šel.

Drugo jutro je vzšel lep solnčen dan. Novembrske cvetlice so sveže dehtele, toda nikjer nisem videla žive duše. Vstala sem in šla ven. Prva oseba, ki sem jo srečala, je bil vrtnar. Vprašala sem ga, kje prideš na grad in na kateri strani je obednica. Odgovoril mi je, da ničesar ne ve, češ da je šele pred nekaj dnevi prišel; svetoval mi je pa, naj pogledam na terasi okoli gradu.

Storila sem po njegovem nasvetu. Grajski stolpiči so zgrajeni v francoskem slogu in tako dela grad še bolj vtis igralnice na francoski rivieri. Marmorno pročelje je s Španskega, in sicer od neke cerkve iz Toleda. Sredi gradu stoji lesena švicarska vila. Kje je mister Hearst izteknil velikanska železna vrata, ki jih podpirata dva naga orjaka, ne vem; a naj že bodo od koderkoli, bila so zaprta. Ali naj pozvonim in rečem: »Oprostite, prišla sem« —?

Stopila sem tedaj okoli gradu in naposled zagledala neka odprta vrata. Vstopila sem in že po nekaj korakih sem se zagledala v obednici, velikanski dvorani, dolgi skoraj 45 metrov. Na sredi sta bili dve dolgi mizi z vsem, kar si more človek predstavljati za zajtrk, med drugim 37 različnih kompotov, marmelad, slanic itd. Dva moža, oblečena v mehiška cowboya, z ostrogami dolgimi vsaj 15 cm, sta sedela za mizo in jedla z velikim tekom. Zame se še zmenila nista. Potlej je prišlo vse polno mladih gospodičen, vse v pidžami, za njimi pa mladi gospodje v brezhibni promenadni obleki.

Okoli mize stoje pravi pravcati cerkveni stoli. Strop obednice izvira iz neke cerkve na rivieri in na njem vidiš vse polno reliefnih podob svetnikov. Dragocene preproge in sukna vise po stenah ... zato je pa namizni prt iz papirja.

Natanko vem, koliko je kaj stalo, zakaj v knjižnici visi na zelo vidnem mestu katalog vseh nakupljenih umetnin. V njem vidiš fotografsko sliko in izveš vir, ceno in prostor, kje stoji ali visi sleherna umetnina na gradu. In ker jih je več, kakor je prostora v gradu, so morali nekatere spraviti v posebna skladišča, druge pa še zmerom čakajo v zabojih ali pa po policah.

Sedem spalnic Hamiltonove palače (cena: 125.000 dolarjev, to je po takratnem tečaju 7 in pol milijona dinarjev) sem našla raztresene po vsem gradu. Toda kdo zdaj spi v gotski postelji vojvode Buckinghamskega (cena: 15.000 dolarjev), nisem mogla dognati.

Ogledala sem si tudi veliki kopalni basen v obliki črke T; ves je pokrit z dragocenimi mozaiki in okrašen z marmornatimi sohami. Toda voda v njem je bila mrzla ...

Domačina sem srečala šele pri kosilu. Ves dan in še del noči presedi pri delu. Iz tega gradu vodi in nadzira vsa svoja podjetja. Toda pri odmoru rad počeblja z gosti. Pri obedu ga še nihče ni slišal govoriti o denarnih ne o političnih vprašanjih. Časih pride med ljudi tudi zvečer ob desetih, da si ogleda kak film. Naslanjači v tem kinu so tako prelestno mehki, da človeka kar izzivajo, naj med predstavo... zaspi.

Z viška svojega griča lahko Hearst pregleda okoli 1500 km² svoje zemlje; njegova posestva imajo več ko 60 km morskega obrežja.

Nisem mogla tako dolgo ostati, da bi si ogledala vse tod nakupičene zaklade. Tako tudi nisem utegnila videti njegovih Van-Dyckov (300.000 dolarjev), ne Boticellijev, ne Reynoldsov, ne Greuzov, ne Rembrandtov, ki vise po vseh mogočih, tudi najzakotnejših zidovih.

Utegnila sem komaj toliko, da sem si ogledala nekaj egiptskih kipov, rimsko kopalnico, hrastovo stopnišče iz dobe kralja Karla II. (9. stoletje), železno ograjo valladolidske katedrale, neki oltar iz 15. stoletja itd. Tako sem se mogla le površno pomuditi pri neizmernih zakladih, ki jih je nagrmadil njih sedanji lastnik, nekronani ameriški časniški kralj, William Randolph Hearst, lastnik 26 časopisov, rojen v San Franciscu pred 71 leti.

Molly Castle

Ameriški stražniki-akrobati

Na sportnih slovesnostih, ki so se vršile pred kratkim v Detroitu, so policijski uradniki pokazali, kakšne akrobacije zmorejo na kolesih in motornih kolesih. Naša slika kaže skupino redarjev, ki izvaja zelo drzne figure na motornem kolesu.

STAROST ČASNIKOV

(Oc) Na novega leta dan je slavil angleški dnevnik »Times«, najuglednejši list na svetu, 150 letnico svojega obstoja. 1. januarja 1785 je namreč prvič izšel »Daily Universal Register«, list, ki se je tri leta nato prekrstil v »Times«.

Prvi angleški časnik je pa izšel še dosti prej, namreč že leta 1622, a ni dolgo živel. Toda še pred Angleži so začeli izdajati liste Nemci, in sicer najprej v Frankfurtu (leta 1615), potem v Berlinu (1617) in Nürnbergu (1620). Italijani so izdali prvi časnik leta 1630., Francozi pa 1631. Vsi ti časopisi so bili tedniki; poteklo je skoraj celo stoletje, preden se je leta 1702. rodil v Londonu prvi dnevnik, »Daily Courant« po imenu.

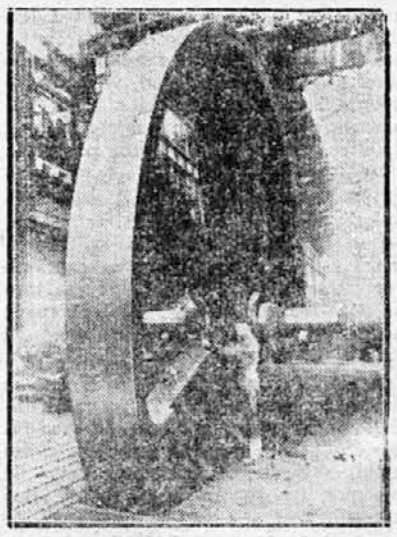

Največje kolo na svetu

so vlili v Kruppovi tovarni v Essnu. Kolo ima premer 8 metrov, v minuti se pa zavrti okoli osi nič manj ko 150 krát, to je dva in polkrat v sekundi. Njegova hitrost je mnogo večja od hitrosti najhitrejšega vlaka. Zaradi tolikšne velikosti so morali kolo vliti v dveh delih in ju potem sestaviti.

Halucinacije vzrok čudnih nesreč

I. m. Sem pa tja beremo ali slišimo o skrivnostnih karambolih avtomobilov, o čudnih nesrečah, ki se pripete, ne da bi človek vedel kako in zakaj. Po večini nesrečni šoferji v teh nesrečah podležejo, in tako pač nihče ne izve, kaj je bilo vzrok, da so na toli usoden način izgubili oblast nad vozilom.

Toda pri neki nedavni takšni nesreči, kjer tudi živ krst ni vedel, kaj ji je bilo vzrok, je šofer kakor po čudežu ostal živ in tako je lahko pojasnil, kako je prišlo do nesreče. Povedal je, da je videl na cesti nekega otroka s psičkom in se mu je hotel ogniti. Toda bila je samo halucinacija ali če hočete, privid: cesta je bila namreč takrat popolnoma prazna.

Drug podoben primer, ki se je pripetil na Angleškem: Neki skoraj še nov avtobus je redno vozil med Portsmouthom in Londonom pod vodstvom izkušenega šoferja. Na neki vožnji je pa iznenada začel ob neki globeli meriti cesto in se je zvrnil po pobočju. En potnik se je ubil, pet oseb je pa odneslo nevarne rane. Med njimi je bil tudi šofer; pri zasliševanju je povedal, da se je hotel ogniti neki punčki, ki je tekla čez cesto. Očividci so izpovedali, da je mogla biti to le halucinacija.

V Združenih državah se je pred kratkim pripetil zanimiv primer kolektivne halucinacije. Bilo je v zvezni državi Iowi. Štirje študentje so se peljali z avtomobilom, ko je šofer nenadoma zagledal pred seboj avto, stoječ povprek čez cesto. Seveda je naglo zavrl. Dva študenta sta se globoko oddahnila, videč, da sta srečno ušla nesreči. Le četrti ni videl nikakega voza na cesti — in res ga tudi ni bilo. Šofer je imel za avto senco, ki je švignila čez cesto, in je nekako sugeriral to misel svojima dvema tovarišema.

Takšni primeri kolektivne sugestije niso redki. Klasičen primer je tale (znan s predavanj na univerzah): študent potegne neko stvar iz žepa in zavpije proti svojemu tovarišu: »Ustrelil te bom!« Čeprav ima v rokah samo navadne škarje ali pa električno žepno svetilko, bo vendarle devet študentov od desetih videlo dejansko v njegovih rokah revolver.

Dostikrat je vzrok sugestije strah.

Tako je neka ženska iz Čikaga delala v svoji sobi, ko je odjeknil revolverski strel. Sirota je planila ven, se stiskala za prsi, zavpila, da jo je krogla zadela, in se brez zavesti zgrudila na tla. V bolnici so ugotovili, da ni nič hudega. Res se je bil sprožil revolver v žepu nekega suknjiča na obešalniku, toda nje ni zadel. Isti mah ji je padel kozarec s police in zadel žensko v prsi. Odtod njena groza in zmota.

Nekdo je mislil, da je pogoltnil svoje umetne zobe. Trdil je, da jih čuti v vratu in da ga duši. Prepeljali so ga v bolnico in ga röntgenizirali. Našli niso ničesar. Medtem so iz njegove hiše poklicali v bolnico: našli so njegove umetne zobe, halucinator jih je bil poprej vzel iz ust.

Kaj pogosto se zgodi, da opazijo strojevodje signale, ki jih v resnici nikjer ni, ali pa narobe, ne opazijo vlaka ali signala, ki bi ga na vsak način morali videti.

*

Po katastrofi angleškega veleparnika »Titanica«, ki se je leta 1912 zaletel v ledeno goro in se s 1500 ljudmi potopil, ni bilo nič koliko ladij, katerih potniki in celo kapitani so »videli« pred seboj ledene gore in so že sklenili račune s tem življenjem.

Ta psihološki pojav kolektivne halucinacije skuša pojasniti več teorij. Eni trde, da gre za avtohipnozo, drugi govore o alkoholnem zastrupljenju, spet tretji, kakor na primer francoski psiholog dr. Raoul Mourge, pa mislijo, da so takšne halucinacije posledica tega, da pridejo človeku nepričakovano do zavesti misli, ki so bile dotlej skrite v njegovi podzavesti. (»American Weekly«, Detroit.)

Zaroklo se mu je

Učitelj: »Že spet sleparič, Jaka! Če se ne boš poboljšal, se bova še v kaznilnici srečala!«

Resnica in resnica je dvoje

Ljudje tako radi tožijo o slabem spominu, pred sodiščem se pa navadno spomnijo vseh okoliščin zločina. Kako to?

Napisal André Maurois

Veliki procesi so boj na življenje in smrt, boj med »pravico« in »krivico«. Od tega kdo zmaga, je odvisna usoda človeka pred sodniki. Na obeh straneh so glavno orožje izpovedbe prič. Kako utegne to orožje obtoženca po nedolžnem pokopati, nam v naslednjih vrsticah nazorno razlaga slavni francoski pisatelj.

Če sodnik koga zasliši o stvari, ki je bila v trenutku, ko ji je bil priča, zanj docela nezanimiva, a je pozneje postala velevažna kot člen v usodni aferi — me vselej osupi nenavadna točnost nekaterih odgovorov. »Kje ste bili takrat? Ali je bil mož, ki vas je vprašal za pot, visok ali majhen?« Kar se mene tiče: če bi me vprašali, kako so bili oblečeni potniki, ki so se včeraj peljali v istem oddelku kakor jaz; kakšen je bil sprevodnik, ki mi je preščipnil listek, ali mu je bilo dvajset let ali šestdeset, ali je imel brke ali ne — vam moram odkrito povedati, da ne bi mogel na nobeno teh vprašanj niti približno odgovoriti.

Morda imam slabši spomin kakor večina mojih bližnjih, a ne verjamem. Spomnim se, da sem nekoč bral zgodbo o profesorju prava, ki je predaval o pričevanju in je brez vednosti svojih slušateljev vprizoril tale napad. Iznenada, sredi predavanja, so se odprla vrata učilnice in vstopil je neki moški. Stekel je k profesorju, ga dvakrat ali trikrat rahlo udaril po plečih in še preden se je le eden izmed očividcev utegnil zavesti od osuplosti, spet zbežal. Nekaj učencev je seveda hotelo planiti za njim, toda profesor jih je ustavil.

»Pustite ga,« jim je rekel, »vso stvar sem sam vprizoril. Nu, pa recimo, da me je hotel ta mož umoriti. Vi vsi ste bili priče. Zato boste vzeli kos papirja in mi popisali zločinca. Potem bomo pa videli, najprej ali se vaši popisi ujemajo med seboj, in potem, ali so v skladu z resničnostjo, ki mi je — kakor sami veste — natanko znana.«

Učenci so res napisali odgovore in profesor je ugotovil, da so zelo različni. Toda ena reč jim je bila le skupna: vsi so videli v možu nevarnega patrona, oblečen se jim je zdel kakor pocestni razbojnik, na glavi, so rekli, je imel čepico in na nogah težke, nerodne čevlje. Profesor jih je vprašal, ali je imel rokavice; skoraj vsi so odločno izjavili, da ne.

Ko je profesor zbral ta »pričevanja«, je dal poklicati »zločinca«, ki je med tem po poprejšnjem dogovoru s profesorjem čakal na hodniku. In slušatelji so z neizmernim začudenjem ugotovili, da je napadalec zelo spodobno in elegantno oblečen gospod z brezhibno melono na glavi. Na rokah je imel rokavice, na nogah lakaste čevlje in njegov obraz je že od daleč izdajal dobrodušnega človeka, ki še muhi ne bi mogel storiti hudega.

Ali je mogoče, da je to isti človek? Profesor je s častno besedo potrdil. A kako so ga potem mogli skoraj vsi videti toli drugačnega?

Zato ker jih je v tistih nekaj sekundah mnogo bolj prevzel nepričakovani pripetljaj kakor pa pravo spoznanje; zato so videli tisto, kar so mislili, da vidijo, Ali natančneje: videli niso ničesar — ko je bilo treba pričevati, jim je pa podzavestno modrovanje obudilo v spominu prizor, kakor naj bi se bil najverjetneje odigral. »Bil je zmožen napasti našega profesorja za katedrom — torej je moral biti klasične razbojniške zunanjosti.« Na isti način so v začetku svetovne vojne vsi Angleži videli v kozakih krvoločne razbojnike, ker so jih želeli take videti.

Ali se sposobnost pričevanja dá razviti in priučiti? Kipling pripoveduje v »Kimu«, kako poročevalski urad oblikuje nekega dečka, da napravi iz njega veščega opazovalca. Naučiti se mora cele vrste iger, ki urijo pozornost. Tako na primer vrže učitelj na mizo celo vrsto različnih predmetov, igrač, majhnih kipcev, orožja itd. Otrok jih sme gledati nekaj trenutkov, potem jih pa pogrnejo s prtom in deček jih mora po spominu našteti in popisati. Čim več si jih je zapomnil, tem lepše ga potem nagrade.

V Fezu (Maroko) sem gledal arabske policiste; njihova edina naloga je opazovati mimo idoče in si vse obraze ohraniti v spominu. Če se pripeti kakšna tatvina, vam ti stražniki s svojim neverjetnim spominom verno popišejo slehernega sumljivca. Sploh imajo preprosta ljudstva popolnejši spomin kakor civilizirani; ni čudo, ko se pa ne morejo zanašati na umetne pripomočke kakor zapisnice, fotografske aparate in slične reči.

V Evropi je pri povprečnem človeku in v običajnih okoliščinah zmožnost pozornosti zelo majhna. Prav tako kakor oni profesorjevi slušatelji popiše skoraj vsaka priča ne tega, kar je videla, temveč tisto, kar je mislila, da je videla. Jules Renard pripoveduje zgodbico o deklici, katere roditelja sta v njeni navzočnosti govorila o kači, ki sta jo videla na vrtu. »Čisto mirna je bila,« pravi oče. »Mislil sem, da je bič, ki ga je voznik pozabil.« — »Da,« pritrdi Berta, »prav takšna je bila kakor bič.« — »Ti pa molči,« jo zavrne mati. »Ti nisi ničesar videla, saj si bila na drugem koncu hiše.« — »Pa sem le videla,« ugovarja užaljeno Berta. »Ne sicer biča, pač pa njegov držaj.«

Koliko prič je prav takih kakor ta otrok! Tisti moški in tiste ženske, ki hočejo nekaj vedeti iz same želje, da pridejo do besede. so nevarne priče. Nevarni za druge, ker so zmožni zatrjevati stvari, o katerih nimajo pojma, in tako spraviti gosposko na krivo pot. Nevarni pa tudi samim sebi, ker se ujamejo v lastne laži in potem vidijo, da morajo še dalje lagati, če naj podpro svoje prve laži.

Ravno nasproten tip je priča, ki je res nekaj videla, pa se ne upa izpovedati, ker bi morala, da utemelji svojo navzočnost na dotičnem kraju, izdati svojo lastno skrivnost. Ne samo v romanih, tudi v resničnem življenju se je že zgodilo, da morilcu tako dolgo niso prišli na sled, ker sta bila edini skriti priči dva zaljubljenca, ki sta se bala svetu razodeti svojo srčno skrivnost.

Nauk iz vsega tega: pričevanja je treba zmerom previdno presojati, zakaj natančna izpovedba nikakor ni treba da bi bila tudi resnična. (jc)

Čarovnik iz londonske „city“

Guverner angleške narodne banke je zelo preprost mož in rajši peš hodi, kakor bi se vozil z avtom

Clovek, ki deli beračem cekine

(w. Q.) Z malomarno ogrnjenim površnikom, z zmečkanim ozkokrajnim klobukom, potisnjenim nazaj na tilnik, in z rokami prekrižanimi na hrbtu stopa Montagu Norman po ulicah in cestah londonske city, tiste city, ki jo obvlada s svoje pisalne mize kakor nihče drugi — in skoraj noben pasant ga ne spozna. Ni ga bančnega uradnika, ki si ne bi želel, da vsaj enkrat v življenju sreča tega skrivnostnega vodnika svetovne finančne politike, samo enkrat da bi to pravljično postavo videl iz oči v oči. Najbrže jo dostikrat vidi, pa gre ničesar ne sluteč mimo starega gospoda. Kako naj bi si tudi mislil, da se ta neokronani kralj londonske city ne bo vozil v najrazkošnejšem avtomobilu, temveč rajši pešačil! Kdo si bo mislil, da se Montagu Norman vsak dan pelje v svoj urad s podzemeljsko železnico kakor vsi drugi smrtniki, in da opravi večino svojih obiskov peš? Z zamišljeno v tla uprtim pogledom stopa po ulicah in pride časih po dolgih ovinkih na cilj. Zdajci se zazre kvišku in opazi vidno presenečen neko ime na medeni pločici na sivočrni uradniški hiši. Popravi si klobuk in krene po temnih stopnicah gor. Z dvigalom se načelno ne vozi. Ne da bi se prijavil, stopi v pisarno svojega znanca, odloži klobuk na mizo, prekriža roke na hrbtu pod svojim širokim plaščem in vpraša tako mimo grede:

»Nu, kako je danes s posli?«

Da je odgovor na to nedolžno vprašanje dostikrat ključ kakemu senzacionalnemu dogodku v kroniki angleške narodne banke, se presenečenemu borznemu mešetarju najbrže niti ne sanja; zakaj gospod, pri katerem je pravkar potrkal Montagu Norman, je borzijanec. Čeprav sta že več let dobra prijatelja, se mešetar vendarle čuti vselej iznova počaščenega, kadar dobi njegov obisk. Morda misli tudi, da bo izmamil od njega kakšen nasvet ali borzni »tip«. Pa se moti. Montagu Norman vrže kar tako tjavendan par malomarnih, na videz nepomembnih vprašanj in z razumevanjem prikima na odgovore. Sam pa ne zine niti besedice o svojih namenih, samo izprašuje. In čez nekaj minut se tako iznenada poslovi, kakor je nenadoma prišel, in nadaljuje svoj sprehod. Če so bile informacije, ki jih je dobil, plodonosne in je našel v njih kakšno pobudo, se utegne zgoditi, da bo spustil prvemu beraču zlatnik v nastavljeni klobuk. To je njegov edini luksus: imeti pri sebi zlate funte, ki že skoraj vsa leta po vojni niso več v prometu.

Montagu Norman nima za seboj romantične kariere. Sin je bogatega očeta in od njegovih milijonov še danes živi. Zakaj njegova plača kot guvernerja angleške narodne banke ravno toliko da pokrije njegove izdatke.

Toda naj bo Montagu Norman na zunaj tak ali tak, toliko je gotovo, da ima svetovni rekord v svoji »branši«. Letopisi britanske narodne banke ne pomnijo, da bi kateri njen guverner tako dolgo brez preostanka načeloval zavodu. Celih štirinajst let je že Norman upravitelj angleškega narodnega premoženja in finančni diktator petih vlad po vrsti. Čisto na tihem ga vsako leto na novo izvolijo. Rekord, kakršnega ni doživel še noben guverner nobene narodne banke.

*

Ko mu je bilo devetnajst let, je stopil Montagu Collet Norman v banko svojega deda. To je bilo leta 1890. Čez nekaj let se je peljal v Newyork in se tam izučil bančnih poslov v najuglednejših bančnih zavodih. Po vrnitvi domov je napredoval za prokurista pri svojem dedu in ostal družabnik dedove banke do leta 1915.

L. 1907. so ga izvolili v upravni svet angleške narodne banke, l. 1918. je napredoval za namestnika guvernerja, leta 1920. je pa stopil banki na čelo in jo z občudovanja vredno spretnostjo vodil skozi vse krize povojne dobe.

Norman še nikoli ni sprejel žurnalista. Ko so nekoč po pomoti pripeljali nekega poročevalca v njegov kabinet in ga kajpada pri priči spet ekspedirali, je časnikar iz tega »doživljaja« napravil senzacijo na prvi strani svojega dnevnika in njegovi ljubosumni tovariši mu več mesecev tega niso mogli pozabiti. In vendar ni mogel dr[illegible] napisati, kakor da je njegova soba tako preprosta a skrbno opremljena kakor soba katerega koli visokega uradnika angleške narodne banke.

Da, Normana je pač moči le po naključju srečati. Pri zasedanju banke za mednarodna plačila v Baslu, na kakšnem političnem banketu ali pa — v podzemeljski železnici. Pa ne smete misliti, da je hladen in neprijazen. Ne, le pozornosti ne mara zbujati, pa rad je sam s seboj, zlasti kadar potuje. Nevoščljivci so ga zato krstili na ime »londonske Grete Garbo«, češ da daje svetovni javnosti skoraj prav toliko hrane za vse mogoče senzacionalne novice kakor lepa švedska filmska igralka, ki ji prav tako štejejo najbolj v zlo, da hoče biti zmerom sama.

Prigode poročenega samca

Oženil se je, še sam ni vedel kdaj — zato se je pa toliko teže poročil, ko se je hotel zares oženiti

London. Življenje je najbolj muhasti in najduhovitejši pisatelj zgodbic in zgodb. Zgodi se včasih kaj, kar se zdi neverjetno, čemur se vsak človek namuzne, česar živ krst ne verjame, pa je vendar gola resnica.

Čudovito se je pošalila usoda z italijanskim grofom Jeronimom V. Dobro vzgojeni plemič je med vojno izgubil ves svoj imetek; prav za prav so ga deli v koš »preljubi sorodniki«, ki so mu, medtem ko se je on boril na bojnem polju, požrli lepo dediščino. Besen ko ris se je odpravil v svet s trebuhom za kruhom. Potoval je po Danskem, Nemškem, Francoskem in Španskem, dokler ni končno steknil pri nekem italijanskem trgovcu v Londonu stalne in dobre službe šoferja. Čeprav ni razumel niti besede angleški, je prav dobro živel, kajti bil je vseskozi gentleman in prikupne zunanjosti.

Nekega dne se je seznanil v klubu s prekrasno ena in dvajset letno igralko mis D. Sadil ji je rožice, kakor je le znal in mogel in kmalu se ga je lepotica oklenila kakor kakšnega starega prijatelja. Revež še zmerom ni mnogo razumel angleški, lomil je nekaj navadnih stavkov, sicer pa za ljubezen besede niso tako hudo potrebne.

Po nekem prav živahnem kroku mu je mis D. na dolgo in široko pripovedovala o neki važni zadevi, a naš grof je razumel samo to, da mora z njo na županstvo, kjer bo podpisal zaradi piškave formalnosti neko listino. Zaljubljenec bi bil storil še vse kaj drugega, če bi ga njegova izvoljenka prosila — kako bi ji neki mogel odbiti tako malenkostno prošnjo!

Drugi dan sta se sešla v elegantni kavarni, odkoder sta jo mahnila naravnost na magistrat. Takrat mu je mis D. pošepnila na uho, da gre za neko veliko dediščino, ki jo prejme šele takrat, ko dokaže, da je zaročena. Na magistratu naj bi podpisal listino, ki to potrjuje, in s tem bi bila zadeva rešena.

Grof V. je z veseljem pristal, ker si je dejal, da se utegne danes ali jutri ta šala spremeniti v resnico. Nikdo na svetu bi ne bil srečnejši kakor on ob strani tako lepe in zanimive zaročenke. Morda se mu je o belem dnevu sanjalo tudi o milijonih, ki jih bo mis D. podedovala.

Na magistratu je neki gospod v beli lasulji govoril nekaj svečanih besed, vprašal grofa V., ali pristane, in ta je z veseljem dejal »da« in podpisal z velikimi in jasnimi črkami napisano listino, ki sta jo potrdila še dva v črno oblečena gospoda, ki sta bila »slučajno« pri roki.

Lepa igralka se je kar v magistratni veži s prisrčnim pozdravom poslovila od grofa in se mu z vznešeno besedo zahvalila za »prijaznost«. Od tistih dob se ni nič več slišalo o lepi igralki D. Čez tri mesece je pisala mis D. grofu ljubeznivo pismo in mu sporočila, da je v Havani pri gledališču, da se ji dobro godi, in da bo šla kmalu na veliko turnejo po Južni Ameriki. Pol leta nato je prejel grof V. spet rožnato pisemce, vsebina pa ni bila nič rožnata. Igralka mu je sporočila, da ga je tistikrat v Londonu »potegnila«. Tisto, kar je podpisal na magistratu, je bil poročni list, in tisti slučajni priči sta bili naročeni. Zdaj pa, ko ji ni več do tega, da bi se klatila po svetu z grofovim imenom, mu daje svobodo in bo ukrenila vse potrebno, da se zakon loči. Nekaj dni nato je dobil grof od nekega odvetnika obvestilo, da je zakon ločen.

Nedavno se je pa grof hotel resnično poročiti z neko Italijanko. Ko si je pa hotel oskrbeti potrebne listine, so mu povedali, da se ne more poročiti, ker je že oženjen. Izkazalo se je, da je lepa igralka pred Bogom in postavo še zmerom njegova žena. Šele na osnovi igralkinih pisem je končno londonski sodnik ločil papirnati zakon in dal grofu svobodo.

Dva krilata junaka iz svetovne vojne

l. š. Newyork. V Monmouthu v državi Newjerseyu je generalni štab ameriških vojaških golobov-pismonoš. Tam lahko še danes vidite dva slavna veterana iz svetovne vojne: Mockra in Spika. Čeprav golobje po navadi ne učakajo več ko devet let, ima Mocker danes že 17 let, Spike pa 16 in pol. Oba je vrhovno poveljstvo ameriških čet med vojno odlikovalo zaradi zaslug, ki sta jih napravila svoji domovini; njuna slavna dela so vrezana na njunih prstanih.

Mocker je majhen in droban; v vojno je moral, ko je bil star šele nekaj mesecev. Odlikoval se je posebno 12. septembra 1918, ko je prinesel s fronte poveljstvu zavezniških čet pismo s podatki o nemškem topništvu. Na tem poletu je prišel ob oko; zadel ga je bil drobec šrapnela in junak je priletel na cilj ves krvav.

Spike je v primeri z Mockrom pravcat velikan; rodil se je na Francoskem iz rodu golobov, ki so jih ameriške čete prinesle s seboj iz domovine. Prenesel je vsega skup 52 pisem s fronte, ne da bi jo bil kdaj izkupil.

Spike se je malo postaral, a vendar še dobro leta. Mocker je pa še zmerom bojevit in bi kar venomer napadal svoje mlade tovariše, čeprav ga vselej naženejo.

Po smrti prideta ta dva goloba lepo nagačena v golobji muzej »Smithsonian Institution«. Tam sta že spravljena »Predsednik Wilson«, ki je izgubil eno nogo na francoski fronti in je umrl v Monmouthu pred nekaj leti, in »Dragi prijatelj«, golob-junak, ki je letel v Argonih celik 40 km daleč z rano v prsih in z odstreljeno nožico in prinesel poveljstvu sporočilo na smrt obsojenega bataljona majorja Whittleseya, ki ga je obstreljevalo lastno topništvo. »Dragi prijatelj« je umrl leta 1919.

Golob-pismonoša lahko leti s hitrostjo 2½ km na minuto 500 km daleč. *(»New-Yorker.«)*

Najboljši prijatelj

»Za novo leto mi jo je popihala moja žena z mojim najboljšim prijateljem.«

»Res? In kdo je to?«

»Ga ne poznam!«

Banka Baruch

15, Rue Lafayette, PARIS

Odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. — Vrši vse bančne posle najkulantneje. — Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: Belgija: št. 3064-64, Bruxelles; Holandija: št. 1458-66, Ded. Dienst; Francija št. 1117-94, Paris; Luxemburg: št. 5967, Luxemburg.

Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice

V Parizu vlada pomanjkanje lepotic

Pariz. V Parizu so se ljudje navadili na to, da postanejo ženske čedalje mlajše, če že ne to, pa da ostanejo vsaj delj časa mlade. Več kot mlade punčare veljajo današnji dan v Parizu priletne ženske, ki so dobro »obranjene«. Lepota bi torej morala v Parizu kar cvesti, toda v resnici temu menda ni tako, sicer bi...

... sicer bi neka ugledna modna trgovina ne objavila žalostne resnice, da ji je kljub visokim ponudbam nemogoče dobiti dovolj lepih žensk, ki bi pri modnih revijah razkazovale obleke. Ob tej priliki so dognali, da potrebuje Pariz najmanj 1500 manekinov, a jih še tisoč ne premore.

V francoski prestolnici je celo neka zadruga manekinov, ki šteje na prebitek članic, vendar večina članic ne ustreza zahtevam modnih diktatorjev.

Manekin mora biti, tako veleva modna postava, 167 cm visoko dekle, čez prsa ne sme meriti ne več ne manj kakor 90 cm, čez bok 95 cm. Po teh merah sodeč se tudi Pariz oddaljuje od vitke linije.

Pariz je sicer velikansko mesto, kjer živi mnogo devic, še več pa deklet, vendar kljub temu ni mogoče dobiti skladno grajenih manekinov. Zvečine so Parižanke majhne in drobne. Izvedenci pravijo, da so dekleta zaradi svetovne vojne zaostala v razvoju in bodo morali lastniki modnih trgovin izhajati ali z manjšim številom manekinov, ali pa počakati, da doraste povojni zdravejši rod. Tretji izhod je pa, da modni diktatorji prilagode razmeram svoje predpise o višini in širini idealne ženske.

Kaj pišejo drugod

Kratke in zanimive zgodbe od vsepovsod

Odkritosrčnost

l. m. Pariz. Med člani Francoske akademije je neki slaven pisatelj, ki se čuti še zelo mladostnega in dosti dá na svoj sloves poznavalca ženske duše. Čeprav že precej prileten, kaj rad pokadi mladim damicam, ki se poskušajo v književnosti in ga pridejo vprašat za svet: da, dovoli si z njimi tudi kakšno svoboščino, ki bi mu jo mlajšemu nemara štele v zlo. Tako se lahko časih ne brez vzroka pohvali nasproti svojim tovarišem iz Akademije.

Ondan jo je pa izkupil.

Pri njem je bila ravno takale nadobudna mlada umetnica. Našemu staremu akademiku je bila močno všeč; že po prvih približevalnih poskusih je udaril korajžno kar v sredo:

»Kako si predstavljate ljubezen, srček?« je vprašal samozavestno in si zmagoslavno zavihal brke in popravil monokel.

Brez pomišljanja, kratko in jedrnato je švrknil odgovor iz nežnih ust:

»Z mladim človekom, dragi gospod!« *(»Canard Enchaîne.«)*

Optimist in pesimist

l. z. Newyork. Živela sta nekoč dva dečka, eden je bil pesimist, to se pravi črnogled, drugi je bil pa optimist, to se pravi svetlogled. Pesimist je našel o božiču v nastavljenem čevlju lepe drsalke, žepni nožič in trobento. Grda optimistova roditelja sta pa svojemu sinčku nasula v čevelj samo pest... žaganja.

Vprašali so dečka, kaj jima je božiček prinesel.

Pesimist je odgovoril: »Dobil sem drsalke, pa niso nič prida, žepni nožič, ki nič ne reže, in trobento, ki ne piska.«

»Pa ti?« so se obrnili na optimista.

»O, jaz sem dobil pa konjiča — samo oddirjal mi je!« *(»Esquire.«)*

Prepovedano je branje listov na sodišču

w. ö. Dunaj. Pri neki dolgočasni razpravi na dunajskem okrožnem sodišču je sedel med občinstvom neki gospod, ki si je preganjal dolgčas s čitanjem časnikov. Sodniku se je tako početje za malo zdelo, kajti dejal si je, da je to »omalovaževanje njegove osebe«. Brezbrižnega poslušalca (prav za prav zavérovanega bralca) je sodnik ukoril s svojega vzvišenega mesta zaradi neprimernega vedenja, toda gospodu s časnikom ni šel ta ukor prav nič do živega. Sodnik ga je zaradi omalovaževanja svojega opomina kaznoval z denarno globo. »Obsojenec« iz občinstva se je seveda ves ogorčen pritožil na deželno sodišče.

Dr. Stein, dvorni svetnik deželnega sodišča, je obsojenčevo pritožbo zavrnil s takimle poukom:

Sodna dvorana, v kateri sodi sodnik v imenu zakona in državnega poglavarja, ni prostor, v katerem bi se smel kdorkoli zabavati z branjem listov. Dostojanstvo sodišča je s tem okrnjeno in dolžnost sodnikova je, da opozori kršilca na neprimernost njegovega početja. Če takšno opozorilo ne zaleže, je kazen upravičena.. *

Čez 49 let...

(L-A) Pariz. Na nekem neznatnem pokopališču v Provansi sem odkril spomenik s temle napisom:

Tukaj počiva
Celina roj. X., stara 24 let,
žena Alfreda C.
Ljubljeni mož, večnost brez tebe
mi je neznosna.
Čakam te!
8. maja 1879.

Pod tem napisom se pa bere:

Tu počiva Alfred C.
Že pridem!
22. maja 1928.
(»Aux Ecoutes.«)

Če ni resnično ... je pa mično

q. r. Pariz. Neki mlad a že slaven pisatelj je ves nesrečen, če mora na uradni banket ali na gala-večerjo. Pravi, da si ne more predstavljati tečnejše reči kakor zabavanje uglednih dam, ki mislijo, da morajo venomer brbljati v človeka. Toda naš pisatelj je iznajdljiva glava, pa je stuhtal, kako jo bo svojim gostobesednim sosedam zagodel.

In res! Na prvem banketu, ki so ga nanj povabili, se je koj po juhi obrnil k svoji sosedi na desni:

»Milostljiva ste gotovo poročeni?«

»Že pet let, gospod.«

»Pa imate kaj otrok?«

»Seveda!«

»Ni mogoče!... S kom?«

Pri priči je zavladal leden molk. S te strani je bil mir zagotovljen.

Nekaj minut nato se je pisatelj z raztresenim obrazom obrnil k sosedi na levi:

»Milostljiva ste poročeni?«

»Da, gospod.«

»Pa imate kaj otrok?«

»Ne, še ne.«

»Ni mogoče! Kako to!«

Tudi s te strani se mu ni bilo treba ničesar več bati. Ostala je le še soseda nasproti, najhujša od vseh treh. Nedolžno se naš pesnik obrne k njej:

»Madame ste poročeni?«

»O, ne, gospod.«

»Pa imate kaj otrok?«

(»Marianne.«)

»Ljudska pomoč«,
znamka, ki so jo izdali v Posaarju za podpiranje nezaposlenih in drugih potrebnih.

Za spomin

l. z. Pariz. Niso vsi možje kar tako; tudi gospod N. ni bil in zato je vložil po svojem odvetniku tožbo zoper svojo ženo prešestnico in svojega srečnejšega tekmeca. Za odškodnino je terjal nič manj ko 2000 frankov.

»Moj klient,« je pojasnil njegov odvokat, »sploh ne bi bil vložil tožbe zoper svojo ženo, če bi mu bila pustila vsaj okvir njegove nekdanje sreče, toda ostala mu ni niti rjuha njegove zakonske postelje, da bi si z njo otrl solze. Dva tisoč frankov, ki jih zahteva, je samo cena za lepe spomine.«

Pri teh besedah je ljubimec planil pokoncu.

»Sramota!« je zavpil. »Prav rad plačam, samo da gospod pozabi — ne pa da se bo še spominjal! *(»Aux Ecoutes.«)*

Ali pes lahko napravi samomor?

(L-G) London. Neki L. V. Marsden iz Sheffielda pripoveduje v londonskem časniku *»Everybody's«*, da je videl nekega dne, kako se je klatil ob bregu cheffieldskega prekopa zapuščen pes nedopovedljive pasme. Ščene je bilo mršavo in sestradano, da bi se Bogu smililo. Marsden se mu je hotel približati in ga je prijazno vabil k sebi, toda pes ni maral zanj. Nenadoma se je pa zagnal v vodo. Da bi plaval, je bil prevoč izčrpan, pa tudi prizadeval se ni, da bi se rešil; tako je tiho, brez tožbe izginil v vodi in utonil.

Ali je mogoče, da bi šel pes premišljeno v smrt?

Fotografija

(Oc) Dve Američanki potujeta po Kitajskem. Nekega dne srečata sprevod.

»Poroka?« vprašata.

»Ne, obglavljenje.«

»O, zelo zanimivo!...« In tujki se ustopita v sprevod. Kmalu pridejo na trg, kjer je klečal zvezan obsojenec na odru. Krvnik zavihti sekiro, tedaj ga pa zgrabi ena izmed Američank za roko:

»Trenutek, prosim!«

In mirno, kakor bi bila na izletu, naravna svoj kodak in napravi posnetek.

Radio in Tut-Ank-Amon

(Lč) London. »Več je stvari v nebesih in na zemlji, kot si jih sanja naše modrijanstvo« — te Hamletove besede mi pridejo na um, kadar se spomnim čudne etrske praznine, ki vlada nad delom Egipta. Letel sem iz Kaira v Khartum kakih 2000 metrov visoko, ko se — bila sva ravno nad dolino kraljev, kjer počiva Tut-Ank-Amon — nenadoma oglasi moj operater:

»Radio ne dela!«

»Zakaj ne?« ga vprašam.

»Ne vem!« odgovori in zmaje z glavo. »Danes letim že dvanajstič nad dolino kraljev, in še vselej se mi je to pripetilo. Ko bom imel Luksor za seboj, bo pa aparat spet delal, da bo veselje in bom lahko nemoteno govoril z Waldi-Halfo, največjo sudansko oddajno postajo.«

Ne izvedenci angleške letalske družbe »Imperial Airways« ne inženjerji britanskega vojaškega letalstva doslej še niso našli vzroka tega skrivnostnega molka v etru. Naj bo radijski aparat še tako popoln — še vsakateri je utihnil nad dolino, kjer počivajo veliki faraoni starega Egipta. *(»Everyman.«)*

Zapeljivec in »zapeljanka«

(Ad) Budimpešta. 58 letna Edita V. je tožila 76 letnega Gabriela F. za 15.000 pengov odškodnine, češ da jo je zapeljal in da so zaradi tega njene nade za možitev padle.

Te dni se je vršila razprava. Sodišče je tožbo 58 letne device kajpada zavrnilo; zdravniški izvedenci niso prav izprevideli, kako bi bil mogel gospod F. v teh letih katero zapeljati, razen tega se pa sodišču zdi, da ženitne nade pri 58 letnem dekletu ne morejo več pasti.

Edita V. se je pritožila na višjo instanco.

Za tašče

(L-A) London. Neki mlad poročenec, ki mu je tašča močno čez glavo zrasla, je šel na sodišče, češ da mu ni več živeti.

In sodnik je po dolgem premišljanju modro razsodil:

»Ako živi tašča pri svojem zetu, je popolnoma dovolj, če reče zjutraj ‚dobro jutro' in zvečer ‚lahko noč'. Drugače naj pa govori samo tedaj, kadar jo kdo vpraša.«

(»Sunday Referee«.)

IZPOSOJAMO
plošče po . . Din 2·—
gramofone po Din 10·—
»ELEKTROTON«
Ljubljana, Tavčarjeva 3

Maščevanje ločene žene

w. ö. Lani januarja je pristala ladja »O Sigte« v Hongkongu. Kapitan Mario Seraboneth je vozil s svojo ladjo že sedemnajst let med Los Angelesom in Hongkongom, toda nikoli ga še niso videli njegovi častniki tako bledega in zbeganega kakor tistega januarskega jutra, ko je ladja pristala v Hongkongu.

Kapitan je namreč dobil v roko ameriške časnike in bral v njih, da so našli delavci v Sidneyu farmarja Jogeba zabodenega do mrtvega. Storilca policija ni našla, pač je pa osumila neko žensko, Conchito po imenu.

Ko je kapitan prečital to poročilo, je onemel. Kajti Conchita je bila še pred šestimi leti njegova zakonska žena. Zaradi njene prepirljivosti in zlobnosti se je takrat ločil od nje.

Mesec dni kesneje je bila Serabonethova ladja še zmerom zasidrana v hongkonškem pristanišču. Sedemnajstega februarja se je kapitanu primerila čudna stvar. S svojimi častniki je sedel v hotelski obednici, ko ga je nenadoma natakar poklical k telefonu. Kapitan je zavil iz dvorane po hodniku, ki drži k telefonskim celicam. Nenadoma se je pa iz zasede zagnal nanj visok moški z bodalom v roki. Kapitan je ročno odskočil in pobil napadalca na tla. Napadalec je bil odpuščen mornar, ki se je potikal po beznicah in zakotnih kavarnah in počenjal za denar tudi zločine. Kapitan še živ dan ni videl tega nepridiprava, zato je bilo na dlani, da ga je skušal zabosti po naročilu neke druge osebe. Preiskava ni dognala ničesar. Napadalca so sicer obsodili, svojega gospodarja pa le ni izdal.

Sredi avgusta je ladja »O Sigte« spet odplula nazaj proti Los Angelesu. Kapitanu se je zdravje nekam zrahljalo; živci so mu hudo nagajali. Živel je sam ni vedel zakaj — v neprestanem strahu, da ga ne bi spet kdo napadel. Ko je ladja odplula, se je sicer malo oddehnil, toda že čez dva dni ga je pričelo spet moriti malodušje. Pri slehernem koraku na ladji, med svojimi zvestimi in vdanimi mornarji, se je bal in tresel za svoje življenje.

Prav ta strah mu je pa h koncu rešil življenje. Tretjo noč je spal silno nemirno in sleherni šum ga je prestrašil. Proti polnoči je nenadoma v temi opazil, da se je pri vratih zasvetila špranja in da je smuknila neka sloka postava v sobo. Kapitan je skočil iz postelje in lopnil v temi po prikazni. Prižgal je luč in spoznal v napadalcu svojo bivšo ženo, ki se je — preoblečena v moškega — vtihotapila na ladjo. Pri zasliševanju je po dolgem obotavljanju priznala, da je svojega ločenega moža na žive in mrtve sovražila in ga je zaradi tega hotela ubiti.

Preiskava je dognala, da je bil farmar Jogebe, ki so ga našli umorjenega v Sydneyu, prvi mož Conchite, kapitan Seraboneth jo je pa vzel za ženo, ne da bi bil vedel, da je že ločena.

H koncu je Conchita priznala, da je oba svoja moža smrtno sovražila, ker sta jo zapustila. Jogeba je zabodla sama, kapitana je pa naročila ubiti delamržnemu mornarju v Hongkongu. Ker ni dosegel svojega cilja, ga je hotela potem sama spraviti s poti.

Največji slapovi na svetu

Najzanimivejši in najbolj znan je prav gotovo Niagarski slap, toda največji še zdaleč ni.

Niagarski slapovi so, kar se globine vodnega padca tiče, komaj na dva in dvajsetem mestu. Torej je še 21 slapov, ki so mogočnejši, se pa vendar ne zde tako mogočni kakor Niagarski. Največji slap na svetu je na Labradorju: visok je celih 610 metrov. Temu najbližji je slap na Sutherlandu (Nova Zelandija); tam pada voda 581 metrov globoko. Celo v Ameriki je več slapov, ki so večji od Niagarskega. Na gori Yosemiti pada neki slap 483 m globoko, slap Multhnomah 259 metrov, srednji Yosemita 191, spodnji Yosemita 122 in Jellowstonski slap takisto 122 metrov. Četrti po dolžini padca je Gavarmierski slap na Francoskem; meri 422 metrov. Peti največji je v Britanski Kolumbiji, ki meri 366 metrov.

Niagarski slap je visok komaj 50 metrov in ga še naš slap Savice poseka za 10 metrov. *

Raj za poroke

Virginia. Malo ameriško mestece Wellburg v Virginiji, ki šteje komaj 6890 duš, je najzanimivejše mesto Združenih držav. Na splošno ga imenujejo »raj za poroke«.

Vsi, ki se jim zahoče hitro in brez morečih ceremonij »stopiti v sveti zakon«, sedejo na vlak, in hajd v Wellburg, kajti tamkaj je ves »tamtam« v eni minuti pri kraju. Poročne obrede opravljajo kar v šolski sobi, računijo pa samo piškavih 100 dolarjev. Listin ne potrebujeta ne ženin ne nevesta. Dovolj je, če sta oba za to, da se vzameta.

Seveda ni čudno, da cvete v Wellburgu v poslednjem času tujski promet. Podjetni meščani so sezidali kar tri velike razkošne hotele (vse sobe samo z zakonskima posteljama), urarji so postali draguljarji in prodajajo prstane in poročna darila kar na debelo.

Zdi se, da bo ženitna industrija v Wellburgu tako vzvetela, da bodo morali sezidati pravo pravcato palačo za poroke in še kakšen hotel.

Kdor zna, pa zna! *

Oče in sin

l. z. Pariz. Ali veste, kje je točna ločnica med »Arijcem« in »Nearijcem«, to se pravi med nežidom in židom? Da boste videli, kako važna je ta ločnica in kakšne usodne zakonske posledice utegne imeti na Nemškem, poslušajte.

Nemška odvetniška zbornica je uradno razdrla družbo med dvema nemškima odvetnikoma, očetom in sinom. Uradni vzrok temu razdrtju je pa, da zakon ne dovoljuje družbe med arijskimi in židovskimi odvetniki. Oče, ki mu je bila babica še židovka, velja za Nearijca, med tem ko vidi zakon v njegovem sinu krvno toliko čistejši tip, da ga ne smatra več za žida. *(»Aux Ecoutes.«)*

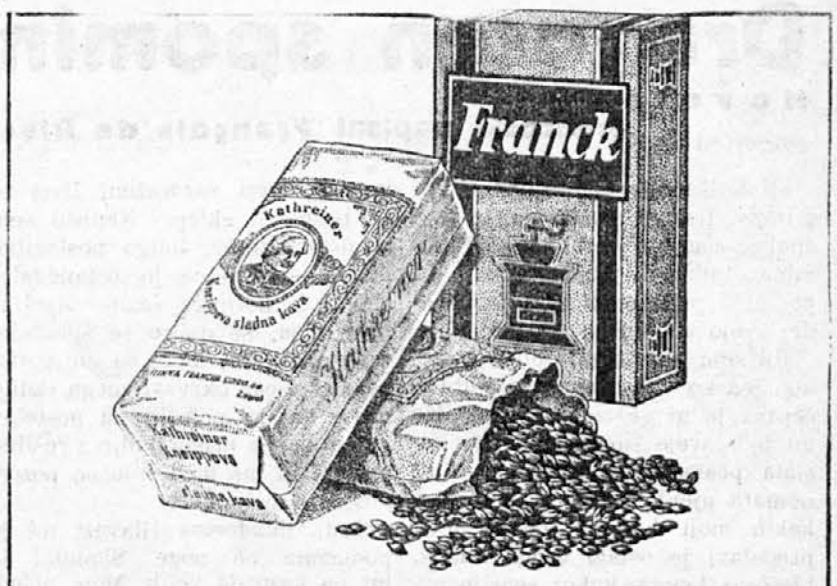

Pijte zdravje!
Pijte „Kathreiner Kneipp"!

Listnica uredništva in uprave

Današnja številka je prva v novem letniku. Naši prijatelji bodo videli na prvi pogled, da smo listu povečali obliko in ga vsebinsko izpopolnili, tako da pomeni v svojem razvoju nov korak naprej.

Prepričani smo, da bodo gg. naročnice in naročniki znali ceniti naša prizadevanja in nam bodo to tudi z dejanji pokazali.

•

Zaradi povečave formata se je ta številka nekoliko zakesnila. Morda bo tudi prihodnja imela kašen dan zamude. Cenj. naročniki in bralci naj nam to zamudo blagohotno oproste.

•

Več bralcev »Grofa Monte-Crista« nas je prosilo, naj bi opustili dosedanji način trganega objavljanja romana na več straneh. Ustregli smo jim tem rajši, ker smo z novo, večjo obliko našega tednika našli način, da spravimo uredniško-tehnične zahteve v sklad z željami naših naročnikov.

•

Na mnoga došla vprašanja odgovarjamo: Naš novi roman začne izhajati še ta mesec. Vsebinsko je nad vse zanimiv; še mi, ki mnogo beremo in smo za take reči skoraj otopeli, moramo pošteno priznati, da smo ga na dušek prebrali. Roman je res imeniten in naša napoved na 7. strani prav nič ne pretirava.

•

In zdaj še par besed v imenu naše uprave.

Prošnja našim naročnikom, naj »Družinskega tednika« v svojem lastnem interesu ne posojajo drugim in naj nam rajši pridobe novih naročnikov, je padla na rodovitna tla. Zadnji teden dobivamo vsak dan po več novih naročnikov, ki izrečno pripominjajo, da so list doslej zastonj brali, zdaj ga pa naroče. Razveselilo nas je to in hvaležni smo jim. Svojo hvaležnost smo v dejanju pokazali: povečali smo list in obogatili njegovo vsebino. S tem smo za svoje naročnike mnogo več žrtvovali kakor oni za nas. Toda da bomo mogli na tej poti stalno naprej, prosimo vse svoje naročnike za protiuslugo troje: 1. da ne odlašajo s poravnanjem naročnine, 2. da prenehajo posojati list svojim znancem in 3. da nam vsakdo pridobi vsaj enega novega naročnika.

In še nekaj: pokažite to številko tistim svojim prijateljem, ki lista še ne poznajo, da si ga ogledajo. In pregovorite jih, da se naroče na »Družinski tednik«!

Kaj ne, da boste tako storili? Hvala vam!

UREDNIŠTVO IN UPRAVA.

Izvrsten je Dr. OETKER-ja glas, prodrl je v najmanjšo gorsko vas!

Dragocen spomin

Novela

Francoski napisal François de Rive

»Najzvišenejše na ljubezni ni minljivi trenutek uživanja, temveč spomin nanjo,« je rad dejal Feromier, ljubezniv star gospod. In pri neki priložnosti nam je povedal svojo življensko zgodbo:

Bil sem blazno zaljubljen v neko žensko. Še danes jo ljubim, čeprav je ni več med živimi. Ko mi je s svoje smrtne postelje poslala poslednje sporočilo, so bili nemara njeni lasje prav tako beli kakor moji danes. Toda v moji predstavi je ostala večno mlada, bleščeča lepota, kakor sem jo nekoč poznal.

Živel sem takrat kot mlad odvetnik v Rouenu. Moja oboževanka je bila žena inženjerja R., slavljena lepotica rouenske družbe.

Suzana je bila ena tistih popolnih lepot, o katerih reče človek na prvi pogled: »Ne, saj ni mogoče, da bi mogla ostati ta ženska zvesta samo enemu moškemu.« Takšne poželenja vredne ženske zmerom oblegajo oboževalci — večni slavospevi in oboževanje pa prej ali slej tudi čednost strmoglavijo. Ne bom vam popisoval muk, ki sem jih prestajal zraven svojih tekmecev, dokler se mi ni nekega dne nasmejala sreča. Zmaga mi je prišla docela nepričakovano in najbrže tudi nezasluženo. Lepa žena je očividno le zato postala moja, ker sem bil slučajno v njeni bližini, ko je zreli sad čednosti moral pasti z drevesa.

Brezumna strast me je prevzela. Da nisem nikoli dosegel svojega grešnega namena, bi bil najbrže manj trpel. Ljubil sem to žensko, da ne morem povedati kako, in na vsakogar sem bil ljubosumen, najbolj pa na njenega moža. Mrzil sem ga, njega, ki sem bil prej do njega čisto brezbrižen, njega, ki najine izdaje niti slutil ni.

Le redko sva se lahko shajala, in sicer le tedaj, kadar je inženjer R. odpotoval po opravkih. Bila sva oprezna, čeprav naju ni nihče imel na sumu, najmanj njen mož, ki je videl v svoji ženi pravo svetnico. Sleherni novi objem je stopnjeval mojo strast malone do blaznosti.

»Suzana,« sem rekel nekega dne ljubljeni ženi, »daj se ločiti. Če me imaš res rada, boš tudi pripravljena deliti moje skromno življenje. Tako bo najina sreča popolna in neskaljena.«

»O, ti neumni fantè! Da sem tvoja žena, me niti od daleč ne bi tako ljubil. Prepovedan sad je dvakrat slajši ...«

Ko sem se neke viharne zimske noči poslovil od oboževane žene in sem stopal proti domu, je z elementarno silo vstala v meni misel na smrt. Ljubezen in smrt — kako blizu sta vendar ti dve čuvstvi drugo drugemu! Nisem dolgo pomišljal; moji razdraženi živci so še pospešili sklep. Napisal sem svoji prijateljici dolgo poslovilno pismo — in potem je sostanovalce zbudil iz nočnega spanja strel iz revolverja. Še dobro se spomnim vseh okoliščin: kako so me sostanovalci vsega okrvavljenega vzdignili s tal in položili na posteljo, potem so pa prišli ljudje z rešilne postaje in me med splošno pozornostjo odpeljali ...

Toda mladostna žilavost mi je pomagala na noge. Skandal je bil pa kajpada velik. Moje pismo so sicer (tako sodim) neodprto poslali naslovljenki, toda vzrok samomora ni mogel ostati prikrit. Ko sem okreval od rane, sem moral zapustiti mesto. Od tistih dob živim v Parizu.

Inženjer R., ki je svojo ženo oboževal, je bil trdno prepričan, da se ni najina ljubezen nikdar izpozabila v greh ...

*

Nekaj časa nato so prišla prva Suzanina pisma. V tistih vrsticah se mi je tako silno razodel ves žar ljubečega srca, da sem hotel pri priči stopiti v vlak in odhiteti k njej. Toda v poslednjem trenutku sem se premislil; že zaradi Suzane tega ne smem storiti. Moral sem za zmerom živeti daleč od ljubljene žene in se zadovoljiti z besedami, ki jih bo napisala njena drobna ročica.

Pisma so prihajala drugo za drugim. Čudovite so bile te njene vrstice, neprisiljene, polne duha in ljubezni. Sleherni list mi je pričaral pred oči ideal. Telo je počasi zapadalo v pozabljenje — v spominu mi je ostala le še duša: najvzvišenejša, najčistejša ljubezen.

Nekega dne — kakšna štiri leta nato — mi je Suzana pisala, da pride s svojim možem za nekaj dni v Pariz. Prvi trenutek sem bil od veselja kakor iz uma: spet bom videl oboževano bitje, čeprav samo iz daljave — saj govoriti ne bova mogla drug z drugim. Toda moje veselje se je le prehitro izpremenilo v bolest. Neka nedopovedljiva tesnoba me je prevzela: nemara so jo ta štiri leta zelo izpremenila? Štiri leta so dolga doba v ženskem življenju: strah me je postalo, da me ne bi svidenje streznilo ...

Dan njenega obiska se je bližal ... in štiri in dvajset ur pred njenim prihodom — sem »moral« po nujnih opravkih v Havre ...

Pozneje sem si delal bridke očitke zaradi svoje strahopetnosti; danes sem pa zadovoljen, da sem tako ravnal. V moji predstavi je ostala ljubljena žena večno mlada, a prav gotovo bi se mi nekaj utrgalo v duši, če bi jo bil srečal s sledovi let na obrazu.

Tako je pa Suzana zame za zmerom ostala dvajsetletna mladost ... (m. ö.)

Megarski zmaj

Pošastna prikazen straši v grškem močvirju poštene ljudi

Atene. Okoličani samostana svetega Jerosteja blizu grškega mesteca Megare so vsi prestrašeni in razburjeni. Če jim smemo verjeti, straši po tisti okolici pravi pravcati zmaj.

Že pred nekaj tedni so pripovedovale kmetice, ki hodijo tamkaj čez močvirja, da so srečale pošastno prikazen, ki so ji komaj utekle.

Spočetka tem bajkam seveda nihče ni verjel, kajti ženske so že od pamtiveka udarjene na strašila in pošasti, ki so vselej le plod njihove razgrete domišljije. Zgodilo se pa je, da so pošastnega zmaja videli tudi hrabri ljudje, ki jim gre vsa vera.

Odkar se je razvedelo med prebivalstvom, da so tudi resni ljudje srečali zmaja, se ne upa nihče iz hiše, a tisti, ki morajo po opravkih, gredo le do zob oboroženi z doma.

Lovec Cyriac Panos celo trdi, da še s kroglo ni moči zverini do živega, ker je od glave do repa vsa v debelem neprobojnem oklepu. Cyriac pravi, da je oddal nanjo pet strelov, pa je ni ranil. Krogle so se od oklepa odbile kakor žoge, zmaj je pa jadrno pobegnil.

Skrivnostni megarski zmaj je po poročilih lovca Panosa sličen velikemu odraslemu krokodilu. Prav okorno se plazi na štirih kratkih nogah. Dolg je na oko kakšne tri in pol metra, oči ima velike in izbuljene, svetijo se pa kakor plamen.

Takšne vesti so prinesli v Megaro tudi drugi, zanesljivi ljudje; njihovo pripovedovanje se popolnoma ujema z lovčevimi poročili.

Najpogumnejši okoličani so sklenili prirediti gonjo na to skrivnostno pošast. Vsi so si edini v tem, da je treba zmaju s kroglami preluknjati kratke noge, da se ne bo mogel geniti z mesta, kajti potlej bo dobro merjen strel v izbuljene oči ali v sikajoči gobec opravil zlahka svoje delo. *

O poljubu in ljubezni

1. Vrste poljuba

Ko mu je bilo dvajset let, je poljubil devetnajstletno dekle in ona mu je poljub vrnila. Ljubila sta se. Bil je blažen.

Ko mu jih je bilo štirideset, je poljubil devetnajstletno dekle, ona mu je pa rekla, da je gnusen starec. Toda to mu ni šlo do srca. Saj so še druga dekleta!

In ko mu je bilo šestdeset, ga je poljubilo neko devetnajstletno dekle, ki ji je pomagal v stiski, iz lastnega nagiba ga je poljubila. Vpričo vseh. In to mu je strlo srce. Zakaj zdaj je vedel, da je konec z njim. Starost ima velike privilegije, ki bi jih z veseljem žrtvovala za trohico nečesa drugega.

*

Poljub pomeni vse mogoče. Med drugim je hrbtenica filmske industrije. Sedem in osemdeset odstotkov vseh filmov se neha s poljubom, in s kakšnim poljubom! Neizkušeni mladeniči med občinstvom bi dali življenje, da morejo biti na junakovem mestu. O, ko bi vedeli!

2. Ljubezen in leta

Ko bi nas ženske mogle slišati, kaj o njih govorimo! Občudovanje, ki ga čutimo do njih, jim daje dosti pravičnejšo starost kakor krstni list.

Če vzkliknemo ob pogledu na žensko: »Čudovit otrok, ali jo vidiš?« ali pa »Neverjetno je zala!« takrat se ve. da ji je sedemnajst do tri in trideset let. V številkah: stoodstotna.

Kadar zamrmramo: »Bogme, še zmerom ni nàpak!« ali pa: »Poglejte jo, ali ni lepša od svoje hčere?« smo ji že nekaj odbili. To pomeni, da ima že dobrih pet in trideset let, v številkah: šestdesetodstotna.

Če vzkliknemo: »Neverjetna ženska!« ali pa: »Kdo bi ji prisodil ta leta!« je to le še častna pohvala. Devet in trideset ali štirideset let.

In naposled pride trenutek, ko rečeš: »Še danes se ji vidi, kako lepa je bila!« Tisti trenutek je konec. Sicer jo še zmerom občudujemo, toda tako kakor človek občuduje bele lase: lepo jih je pogledati, drugače pa žive duše nič več ne zanimajo.

*

Kadar reče ženska, ko nas pogleda, našemu tovarišu: »Zakaj mi vendar ne predstavite svojega prijatelja?« ali pa če vzdihne: »Res ni nàpak ta dečko!« ali pa: »Škoda, da je tako mlad!« je pač največ, kar moremo pričakovati. Treba je izrabiti čas, ker dolgo to ne bo več veljalo. V številkah: sto odstotkov.

Če izjavi ženska: »Ta gospod ima inteligenten obraz,« ali pa: »Poglej ga, kako je ‚distingviran'!« je že manj laskavo: šestdeset odstotkov. Devet in trideset let.

Kadar nam pravijo: »Neverjetno, kako mladi ste videti!« ali: »Le kako napravite, da si ohranite svojo vitkost?« ali pa: »Kdo bi vam verjel: niti enega sivega lasu še nimate!« je to le še tolažilna nagrada. Štirideset odstotkov. Devet in štirideset let.

In naposled, ko se samemu sebi laskamo in vprašamo: »Da vam nisem preveč nevšečen, gospodična?« in nam ona vljudno odgovori: »Narobe, dragi gospod — mladih ljudi itak ne maram!« takrat lahko sklenemo račune. V številkah: 0 odstotkov, v letih: od šestdeset navzgor.

Siromaki brez klobukov

Kitajska pripovedka

Iz esperanta prevedel Peter Golobič

Sin nebes Li-O-A, mladi in dobrosrčni vladar, je stal pri oknu svoje porcelanaste palače. Zunaj je deževalo. In zasmilili so se cesarju ljudje, ki hodijo v dežju brez klobuka.

»O, kako ubog je oni, ki nima niti klobuka, da bi si ga del na glavo, kadar dežuje,« je vzdihnil vladar.

In obrnil se je h komorniku:

»Rad bi vedel, koliko takih ubožcev je v deželi.«

»Presvetli vladar,« je odgovoril Tsung-Hi-Tsang in se priklonil do tal, »preden bo solnce zašlo, boš izvedel, kar si izvolil zahtevati.«

Vladar se je prijazno nasmehnil in Tsung-Hi-Tsang je odbrzel k prvemu ministru San-Či-Sanu.

»Naš dobri gospod in vladar želi vedeti, koliko ljudi hodi brez klobuka, kadar dežuje.«

»Da, še nekaj takih lopovov je v mestu,« je rekel San-Či-San in ukazal poklicati k sebi Pai-Hi-Voja, mestnega načelnika.

»Slabe novice prihajajo z dvora,« je rekel, ko je stal pred njim Pai-Hi-Vo, in se spoštljivo priklanjal do tal. »Vladar je opazil nered.«

»Kako?« je prestrašeno kriknil Pai-Hi-Vo. »Ali morda veliki senčni vrt ne deli dovolj kraljeve palače od mesta?«

»Resnično ne vem, kako se je zgodilo,« je odgovoril San-Či-San, »toda Njegovo Veličanstvo vznemirjajo lopovi, ki hodijo v dežju brez pokrivala okoli.«

*

»Pripeljite mi takoj Huar-Dsunga, starega psa!« je zakričal Pai-Hi-Vo nad svojimi podložniki, ko je prišel domov.

Ko je načelnik mestne policije, ves bled od strahu in tresoč se po vsem životu, padel pred njim na obličje, ga je mandarin obsul s kletvami:

»Lopov, lenuh, izdajalec, smrdljivi pes! Svinje bi moral pasti, pa ne paziti na red v prestolnici sveta. Cesar kitajski je osebno opazil nered v mestu. Po cestah se klatijo pasji sinovi, ki v dežju ne nosijo klobuka. Še danes hoče Njegovo Veličanstvo vedeti, koliko takih lopovov se še potika po Pekingu.«

»Tvoj ukaz bo nemudoma izpolnjen,« je ponižno odvrnil Huar-Dsung in se trikrat priklonil do tal.

V 24 URAH

barva, plisira in kemično čisti obleke, klobuke itd. Škrobi in svetlolika srajce, ovratnike, zapestnice itd. Pere, suši, monga in lika domače perilo. Parno čisti posteljno perje in puh

tovarna JOS. REICH
LJUBLJANA

Koj nato je že ozmerjal svoje redarje:

»Lopovi, ničvredneži, polovico vas bom dal pobesiti, druge pa počasi peči na ražnju! Tako pazite na red v mestu? Še zmerom se potikajo v dežju sumljivi elementi brez pokrivala na glavi.«

Redarji so se porazgubili po mestu in začel se je pravcat lov na ljudi brez klobuka. Povsod so jih našli: v kočah, hišah, vežah, po dvoriščih in dvorih. Vse so preteknili, vse obrnili. In v eni uri so stali vsi »zločinci« na dvorišču jetnišnice.

»Koliko jih je?« je vprašal Huar-Dsung.

»20.871,« so odgovorili redarji in se priklonili do tal.

»Pripeljite rablje!« je zapovedal Huar-Dsung.

Čez poł ure je 20.871 Kitajcev ležalo obglavljenih na dvorišču jetnišnice. In 20.871 glav so nateknili na sulice in jih nosili po mestu za svarilen zgled.

Huar-Dsung je o tem poročal mandarinu Pai-Hi-Voju, Pai-Hi-Vo je tekel k prvemu ministru San-Či-Sanu, le-ta je pa nesel poročila Tsung-Hi-Tsangu.

*

Zvečerilo se je. Dež je ponehal. Lahen vetrič je pozibaval drevesa v cesarjevem parku.

Li-O-a, sin nebes, je stal pri oknu svoje porcelanaste palače in vzhičen ogledoval prekrasno naravo.

Toda tudi v tem trenutku dobrodušni vladar ni pozabil onih, ki ne premorejo klobuka. Obrnil se je k Tsung-Hi-Tsangu in ga nagovoril:

»Obljubil si mi, da mi boš še nocoj povedal, koliko siromakov je, ki si ne morejo kupiti klobuka in hodijo v dežju brez pokrivala.«

»Želja vladarja sveta je že izpolnjena,« je odvrnil Tsung-Hi-Tsang in se globoko priklonil. »V vsem Pekingu ni niti enega človeka, ki ne bi imel klobuka.«

In Tsung-Hi-Tsang je dvignil obe roki in nagnil glavo v znak prisege.

Smehljaj radosti in sreče je preletel cesarjev obraz.

»Blagoslovljeno mesto in blagoslovljena dežela, katere ljudstvo živi za mojega vladanja v takem blagostanju.«

In vsi stanovalci cesarjeve palače so se razveselili, ko so videli zadovoljnost na cesarjevem obličju.

Sramežljiv soprog

Wb. Dunaj. Najvišje avstrijsko sodišče je pred tednom dni reševalo nenavadno smešen zakonski spor. Predsednik sodnega senata je imel razsoditi o tožbi 25 letne, nenavadno lepe žene Johana K., ki je terjala po enoletnem skupnem življenju ločitev zakona.

Že takrat, ko je Johan snubil Štefanijo, se ji je zdela ženinova slabost in sramežljivost nad vse čudna. Le redkokdaj se je »spozabil«, da je nevesto poljubil. Poročila sta se pa vendarle. Bila sta siromašna in nista zmogla denarja za lastno gospodinjstvo, zato sta sklenila, da ostaneta pri Štefkinih starših, dokler se ne bo na boljše obrnilo. Po poroki pa, ko sta prišla do Štefkine hiše, ji je Johan prisrčno stisnil roko in dejal, da gre k svoji materi. Štefka je mislila, da se mu je zmešalo. Toda Johan je res odšel. Prihajal je od tistih dob zmerom ženo samo obiskovat. Prisrčno ji je vselej stiskal roko in jo časih plaho poljubil, razvnel se pa ni nikoli, čeprav sta bila z ženo sama.

Štefka sama seveda ni vedela boljšega izhoda iz tega nevzdržnega zakona, zato je naprosila nekega odvenika, naj predlaga sodišču razveljavljenje zakona. Štefka je trdila, da je njen mož za izpolnjevanje zakonskih dolžnosti prav gotovo nesposoben, sicer bi se ne vedel tako čudaško.

Johan je pa Štefkine očitke na sodišču prav energično zavrnil in izjavil, da se je žena vedla nasproti njemu zmerom tako hladno in odbijajoče, da ga ni prav nič mikalo ... Da bi opral svojo moškost, je pa priznal pred sodnikom, da je ves ta čas imel razmerja z več dekleti. Sodnik je zaslišal tri »dame«, ki so odločno potrdile, da je Johan prav sijajen ljubimec ... če ga dekle zna zapeljati.

Johana K. je preiskal sodni izvedenec in podal strokovnjaško mnenje, da je obtožencev spolni nagon prešibek za izpolnjevanje zakonskih dolžnosti z neizkušeno in nepokvarjeno ženo.

Vsa sodišča, civilno, prizivno in naposled še najvišje, so soglasno izjavila, da je treba zakon Johana in Štefke K. razveljaviti brez krivde zakoncev. *

„Najboljši Dr. OETKER-ja so preparati"! kdor jih pokusi, trdi vsaki.

Zgodbe o šestih dekletih,

ki so našle moža

Za nauk in dober zgled tistim, ki si ga tudi žele

w. z. »Ona« zardeva ob sami misli, da bo postala žena, »on« se pa v neutešenem hrepenenju premetava v dolgih nočeh po postelji, dokler ga duhovnik pred oltarjem ne reši peklenskih muk.

... in vendar se najde vse polno opravljivk in opravljivcev, ki rekajo: »Ta dva pa res ne gresta skupaj«, »Ne gre mi v glavo, da se je zagledala v tega ongá«, »Sam Bog si ga vedi, kaj mu je na njej ugajalo«, itd., itd. Nazadnje morda res ni vse v redu, ko pa imajo ljudje toliko jezikov zaradi tujih zadev.

Zbral sem nekoliko primerov, pa vam bom povedal, zakaj se je šest deklet možilo:

Zdoma za vsako ceno

Vera je bila prav srčkano dekletce in iz dobre družine. Ko ji je bilo sedemnajst let se je kar na lepem zaročila. Sorodniki, znanci in prijatelji so se spogledovali in spraševali, kaj neki to pomeni: Mlada je ko rosa in že sili v zakonski jarem.

Toda Vera je morala, za vsako ceno je morala z doma. Mati in oče sta bila na videz srečna in zadovoljna v zakonu. Zdelo se je, da je bilo družinsko življenje prijetno in mirno. Temu pa ni bilo tako. Živela sta v večnih prepirih. Oče je zbadal zaradi slabega obeda, zaradi površnega gospodinjstva, in vse, kar je mati odredila, je bilo smešno in nepremišljeno. Mati je očetu lagala v obraz, zatajevala dinar za dinarjem in se norčevala iz njega. Kadar se je sprla z očetom, se je znesla nad Vero. Oče pa, ki je v hčerki videl samo žensko, se je obregal obnjo, jo zasmehoval in ji nagajal.

Razumljivo je tedaj, da si je ubogo dekle želelo stran iz tega pekla. Zavetišče se ji je zdel njen lastni zakon. Bog sam si ga vedi, ali je našla srečo. Nič več je nisem videl, odkar je odšla iz Ljubljane.

Želja po materinstvu

Marjana, brhko tridesetletno dekle, si je sama služila svoj kruh. Službo je imela dobro in stalno. Nič je ni mikalo v fantovsko družbo. Živela je zase in štedila denarce za črne dni... Nenadoma je pa v njej vzklilo hrepenenje. Po možu? Ne, ne! Zaželela si je otroka. Premišljala je in premišljala. Toda brez moža ne bo mogla spočeti. Lepega dne — sama ni vedela ali se je res zagledala vanj, ali jo je hrepenenje premotilo — lepega dne torej se je zaročila z mladim fantom. Prijateljica jo je oštela: »Ne budali! Premlad je záte!« Toda Marjana jo je zavrnila: »Dobro sem premislila. Mati hočem postati; če se mi pa to izjalovi, bom lahko vsaj Franceta po materinsko ljubila.«

O njej vem, da je srečna, otroka ima in Francè je ves blažen ob njej, tako lepo skrbi zanj.

Iz dolgega časa

V majhnem mestu na Štajerskem je živela Nada. Doma ji je bilo lepo; starši so jo imeli radi in jo razvajali. Toda kaj bi le lepo mlado dekle počelo med malomeščani, ko pa bereš v knjigah toliko lepega o mestnih zabavah, gledališčih, sportu in — ljubezni. Sprehodi so jo pričeli dolgočasiti, še bolj obiski pri klepetavih sosedah, in prav nič je niso več razvedrile čajanke in plesni venčki.

Sanjati je začela o tujih krajih, o zabavah, veselih pustolovščinah, o elegantnih »vitezih«, ki ji dvorijo in poklekajo prednjo v razkošnih salonih.

V teh sanjah jo je zalotil mestni fičfirič iz Ljubljane, premotil jo je in Nada se ga je oklenila ko klop. Pripovedoval ji je o morju, Parizu in Dunaju — to je bilo zanjo dovolj, kar preveč.

Poročila sta se. Zdaj jo videvam sámo samcato v Tivoliju in v kavarni. Tiha je in vase zaklenjena. Pred mesecem mi je dejala, da je nič več ne mika na Dunaj ne v Nico. Tja hodi njen mož z neko plavolasko...

Ob tričetrt na dvanajsto

Mati se je sukala zmerom okrog Olge. Vse ji je dala, vse kupovala. Oče ji je bral vse klobuke in obleke kar iz oči. Moški so noreli za njo, pošiljali so ji rože in dehteče klinčke, kovali pesemce in ji pisali v nočeh dolga pisma.

Toda kaj so bili Olgi mar vsi ti »reveži«, ki so si od ust pritrgavali tistih borih par dinarjev, ki so jih izdajali za cvetje! Ona, kraljica vseh deklet, je sanjala o princu, plavolasem fantu, ki jo bo vozil v demantni kočiji, jo žejno napajal iz zlate kupice... Njene prijateljice so se možile kar zapóred. Večkrat jim je bila družica in vse je gledalo samo njo. Kavalirji so ji sadili rožice, prisegali so ji ljubezen in opevali njeno lepoto, toda nobeden ji ni ponudil roke, ki bi jo vodila v življenje.

Postala je tiha in odšla za več mesecev v Savinjsko dolino. Tam je v samoti srečala nadobudnega študenta. Zatreskala se je vanj in ga tako dolgo morila s svojo plesnivo ljubeznijo, da se je fant spozabil.

Konec pesmi: poročila se je, ker se je hotela, ker se je morala poročiti, da ne postane stara devica, v zasmeh svojim »grdim« in »nič mikavnim« prijateljicam, ki so že srečne zibale...

Ženitveni posredovalec: sport

Julka ima pribrite obrvi, namazane ustnice, jeseni je bolj rjava v lice od pudra kakor poleti od solnca, podi se pa zmerom po teniških igriščih, kopališčih, planinah in po vsej Gorenjski, če le sliši, da je zapadel pršič. Lani je hotela na Dunaj, da bi se navadila pilotiranja. Pa je oče vendar ni pustil »v left«. Pred kakim mesecem je odšla s smučmi na Gorenjsko in se klatila s prijatelji po vseh hribih, ki so bili, čeprav samo po vrhovih, beli. Fantje so ji bili že od nekdaj samo prijatelji. Za ljubezen ni marala, za zakon pa časa ni imela.

Nekega dne se je v divjem diru prekopicnila in se zarila z glavo v snežni zápih. Takrat je pridrvel na smučeh njen najzvestejši tovariš Gustl in jo na pol nezavestno potegnil iz zapiha. Nežno ji je stresal sneg z las, jo božal po licih in jo zaskrbljeno vpraševal, ali se res ni hudo pobila.

Bog ve ali mu je glas res drhtel, ali se je Julki samo tako zdelo. Prvič, odkar ga je poznala, se mu je globoko zagledala v oči — in v zahvalo za njegovo skrb ga je iskreno in vroče poljubila.

Za božič sta se vrnila Julka in Gustl v Ljubljano. Kar s smučmi je stopil brhki Gustl pred Julkinega očeta in mu skesano priznal, da sta se v hribih zaročila.

Bog jima daj srečo. Gustlna poznam. Dober fant je, ona bo pa morda ob njegovi strani postala resna in pametna ženica.

Skupaj v pisarni

Milan in Minka sta bila že dolgo let skupaj v pisarni. Vajena sta bila drug drugega, nikoli se nista sporekla. Poznala sta se v dušo in slednjič sta spoznala, da bi ne bilo nápak, če bi se vzela. In sta se res.

Ta primer bo nemara marsikatero dekle navdušil za njenega tovariša v poklicu, vendar ji svétujem, naj dobro premisli. Slabe in dobre navade svojega moškega tovariša pozna. Če se v službi ne obreguje vanjo, se tudi v zakonu ne bo, če pa ne more v pisarni prenašati njegovih »šikan«, naj si ga nikar ne izbira za viteza svojega srca.

Porez.

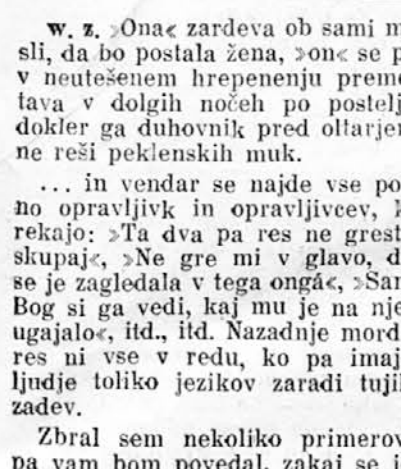

125.000 dolarjev odškodnine

je zahteval zaradi »razbitja družinske skladnosti« Charles Jordan, mož filmske igralke Neome Judge. V našem denarju je to okoli pet milijonov Din. Naša slika kaže igralko, katere iznevero njen mož tako »visoko ceni«.

KRIŽANKA ŠT. 1

Pomen besed

Vodoravno: 1. Carusov glas, 6. Kartažan, 11. radijski pojem, 13. računski pojem, 14. ustanova, kjer pravico dele, 16. veznik, 18. seznam, 19. članica, 20. oblika glagola »jem«, 22. trije samoglasniki, 23. del molekula, 24. pripadnik starega mongolskega naroda, 26. divjačina, 27. grški junak pred Trojo, 30. medmet, 31. pregovor, 32. fino zrnat bel mavec, 35. svetopisemska oseba, 36. svetopisemska oseba, 38. takšen klub imamo tudi pri nas, 39. Šaljapinov glas, 41. žensko ime, 42. najvišja karta, 43. Massenetova opera, 45. Montecristov grad, 46. raj, 48. trske, 50. del imena znanega židovskega modrijana, 52. nedoločni zaimek, 53. slavni francoski kipar.

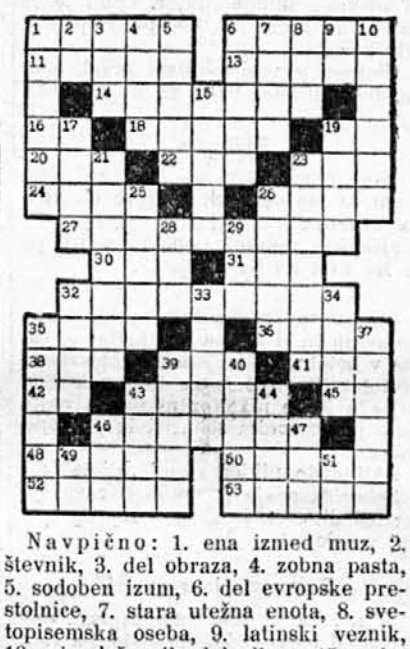

Navpično: 1. ena izmed muz, 2. številnik, 3. del obraza, 4. zobna pasta, 5. sodoben izum, 6. del evropske prestolnice, 7. stara utežna enota, 8. svetopisemska oseba, 9. latinski veznik, 10. vir državnih dohodkov, 15. reka na Francoskem, 17. reka na Ruskem, 19. mesto na Nemškem, 21. poljski kralj, 23. indijansko pleme, 25. zemljepisni pojem, 26. prisad (2. sklon), 28. drhal (tujka), 29. kratica za gospo (v angleščini), 32. bog vojne, 33. španski politik, 34. pokvarjen slovenski predlog, 35. mesto ob Donavi, 37. židovska halja, 39. prvina, 40. obrtnik, 43. žensko ime, 44. moško ime, 46. obrtnik, 47. Nearijec, 49. osebni zaimek, 51. članica.

REŠITEV KRIŽANKE ŠT. 25.

Vodoravno, po vrsti: božič, erato, r, r, r, korak, zbris, rr, čreda, zr, oko, evo, ste, pa, adama, od, anita, atika, l, p, i, areal, sotla.

UBIJALSKI SPORT

l. š. Frankfurt. V mislih imamo ameriški nogomet, in kar koj moramo povedati, da nima ta sport prav nič drugega skupnega z evropskim kakor ime; odlikuje ga za naše pojme vprav neverjetna sirovost.

Po ameriški uradni statistiki je samo v drugi polovici preteklega leta podleglo sedemnajst ameriških igračev ranam, ki so jih dobili pri igri. V vsem lanskem letu je pa moralo 23 ljudi žrtvovati svoje mlado življenje na oltar nogometnemu maliku. In vendar Američani še zmerom najbolj uživajo ta sport, bolj od kateregakoli drugega, izvzemši boksanje. (»Frankfurter Zeitung«.)

Dražba kožuhovine od divjadi vseh vrst bo dne 28. januarja 1935 v Ljubljani na velesejmu. Lovsko-prodajna organizacija »Divja koža«, ki prireja to dražbo, vabi vse lovce, da ji poverijo svoj lovski plen v prodajo, kajti ona bo kot vedno tudi tokrat znala najbolje varovati koristi naših lovcev. Vsakdo naj svoje blago čimprej pošlje, vendar pa morajo biti kože dobro pripravljene.

Koža mora biti cela, t. j. poleg kožuha morajo ostati odrta glava, uhlji, smrček, rep in prednji stopali. Žival moramo odreti »na meh«. »Meh« napnemo na dve ožji deski ter ga pribijemo z žeblji na spodnjem koncu. Tretjo desko pa vtaknemo v sredino, tako da kožo nekoliko napnemo. Posušimo jo samo napol, nato jo obrnemo in do dobrega posušimo. Stari način sušenja »mehov« z nagačeno slamo danes ne prihaja več v poštev.

Kože pošljite na naslov »Divja koža« — Ljubljana, Velesejem.

Za god in praznik mati dobro ve,
otroci se **Dr. OETKER-jevih** kolačev vesele!

»Njene sanje«

Nadaljna tri pisma, ki smo jih dobili na uvodnik „Njene sanje" v 50. številki lanskega letnika

1

Spoštovani gospod urednik!

Z velikim zanimanjem berem Vaš list in priznati Vam moram, da sem z njim res zadovoljna. Mnogo lepih reči je bilo do zdaj v njem in upam, da bodo tudi v bodoče. Da Vam pa danes pišem, so vzrok članki, ki jih berem v »Družinskem tedniku« pod naslovom »Njene sanje«. Prebrala sem prvi članek v 50. štev. na prvi strani in tri nadaljnje članke in naposled sklenila, da se tudi jaz priglasim k besedi. A tudi jaz mislim ostati neimenovana. Stvar je preveč kočljiva, da bi se podpisala. Hotela bi pa na vsak način tudi jaz povedati svoje, tem bolj, ker je moja sodba popolnoma drugačna od drugih.

Kakor sem videla, je prvi članek zbudil največ pripomb in radovednosti, saj so ljudje hoteli vedeti celo njeno ime in naslov. To se pravi, da bi pisateljica članka, če bi hotela, imela danes dva ali tri oboževalce, morda celo več. To se pravi, da je njen nastop moškim ugajal. Vpraša se le, ali je vse, kar pravi, tudi res. Med vsemi njenimi trditvami se mi zdi pa najvažnejša ta, da ne gre z moškimi v njihovo stanovanje in da noče k njim na čaj.

Mislim, da moram kot ženska ravno o teh stvareh nekaj pripomniti.

V starih časih so bile take šege, da se mladi niso sami seznanjali ne ženili, temveč so to storili njihovi starši. Tako je lepo dekle moralo zaradi denarja vzeti kakšnega grdega starca ali lep fant staro in ovenelo nevesto. Ženili so jih starši, ali bolje, ženili so denar.

Danes so ženske dosti samostojnejše, pametnejše in svobodnejše. Same si služijo svoj kruh, same se oblačijo in preživljajo, same si izbirajo svoje bodoče može. Neizpremenjeno je ostalo samo eno, in to je ljubezen. Mladost ljubi mladost, lepota lepoto. Če je pa ljubezen res prava in velika, ali je potem greh, če gre fant k dekletu na čaj ali dekle k fantu? Mislim, da ni. Sicer pa ljubezen ne pozna zaprek. Vsaj prava ljubezen ne.

Brezimna pisateljica članka pravi, da ve, kaj to pomeni iti na čaj. Že prav, ona ve. A tudi jaz vem. Samo nekoliko drugače. Ni treba, da bi bila vsaka stvar takšna, kakor trdi članka-rica. Vsaj jaz tega nisem doživela. Sicer pa ima vsaka palica dva konca, vsaka stvar dve strani: solnčno in senčno. Mnogo je odvisno od tega, s kakšnim moškim ima dekle opravka.

Takšno je moje mišljenje. Tudi jaz sem dekle na mestu kakor ona, samo zdi se mi, da bi jaz znala moža bolj in globlje ljubiti kakor pisateljica »Njenih sanj«.

2

Spoštovani g. urednik!

Kot zvest naročnik Vašega tednika si dovoljujem tudi jaz napisati nekaj vrstic k članku »Njene sanje«, katerega ste priobčili v 50. številki Vašega lista. Nisem ravno nadarjen za taka razpravljanja, no pa vse eno moram dati par vrstic v odgovor gdč. Viti na njen članek. Ako Vas je volja, gospod urednik, tudi lahko priobčite ta članek v Vašem c. listu.

Čital sem namreč v zadnji številki članek, katerega je napisala neznana avtorica s podpisom Vita, da želi tudi nam fantom par nasvetov potom Vašega c. lista in to v svrho, da bi znali upoštevati dekleta. Ne vem ravno, da bi mi fantje tega ne delali, nasprotno še preveč upoštevamo naše deklice in v zahvalo za to se dekleta igrajo z nami, upoštevajoč nas samo za igračo. To omenim samo iz lastne, a bridke preizkušnje. Mogoče ima gdč. Vita kakega luštkanega fantka, katerega ji privoščim iz vsega srca, da bi bila le srečna z njim, a mogoče hira on na kaki hibi, katero bi mu rada popravila potom člankov v Vašem c. listu. To je jako lepo od gdč. in vredno posnemanja. Nisem nasproten glede nasvetov za nas fante v Vašem c. listu, nasprotno upam, da bi Vam bili prav vsi fantje brez izjeme hvaležni, ker nihče ne ve vsega. A v toliko upam, da smo vsi podkovani, da znamo čislati in spoštovati naša dekleta, seveda v dostojni meri.

Dalje omenjate, spoštovana gdč., da bi morali mi fantje spoznati dekliške duše in razkrivati njene zaklade, a ti se skrivajo redko pod preprosto haljo, največkrat so tako zastrte, da jih je nemogoče razumeti. Gospodična Vita, oprostite ko Vas tako imenujem, ste pa v veliki zmoti, ko mislite, da nas šminkane ustnice vabijo, nikakor ne, ker šminka je samo za prikrivanje in je samo začasna lepota. Nikakor ne precenjujem moških kot tudi žensk ne, a večina gleda na to, da si pribori miren kotiček in da živi v sreči in zadovoljstvu. To mislim, da je pogoj nas vseh fantov in deklet.

Želim pa gdč. Viti in vsem ostalim dekletom, da ako si izberejo fanta, da ga spoštujejo, ne pa da ga imajo za igračo. Upam, da ne bodo naša dekleta v tem oziru užaljena, želeč jim vsem, kakor tudi ostalim čitalcem tednika in uredništvu prav srečno in uspešno novo leto 1935.

Maca

3

Cenjeni gospod urednik!

Nisem naročnica »Družinskega tednika«, a ker je naročen moj brat na Vaš list, ga prav tako pozorno prečitam tudi jaz. Seveda mi je predzadnja številka s člankom »Njene sanje« zbudila pozornost. Dobro napisana resnica. A v zadnji številki je povedala neka naročnica mnenje, s katerim se ne strinjam. Da bo bolj razumljivo, Vam podam nekaj iz lastnega življenja.

Doma sem z dežele. Že v rani mladosti sem izgubila mater. Dobila sem mačeho, dokončala nižjo srednjo šolo in gospodinjsko šolo ter še v mestu prakticirala gospodinjstvo. Dopolnila sem 19 let in prišla domov, kjer je prišla nadme vsa gospodinjska skrb. Delam mogoče več kot moje sovrstnice tam v pisarnah. Najbrž bodo katere ugovarjale, a če povem, da moram vsako stvar s posli enako prijeti, da jih obenem nadzorujem in jim dajem tudi voljo do dela, mi bo vsakdo priznal. A zraven pa še pride kuha in vse vodstvo v gospodinjstvu. Kje so moje proste ure? Za vse, kar si privoščim, je vsak dan nekaj časa čitanja. To je skoraj tudi vsa zabava, ker tukaj na deželi ni kina, gledališča, ne druge zabave. Če hočete, da ste sodobno izobraženi, morate čitati.

Pridejo seveda trenutki, ko se človek zasanja. Kaj si želim? Želim si — kot vsako dekle — človeka, ki bi me razumel, ki bi bil vreden požrtvovalne ljubezni in ki bi me sodil drugače kot me sodijo. Namreč čestilcem se dostikrat smejem, ker vidim, da je njihovo prizadevanje vse drugo prej kot pa nekaj globokega, iz srca prihajajočega. Moj ponos mi ne dovoli, da bi verjela besedam, za katerimi se mogoče skriva umazanost.

Večkrat si očitam sama, da zato ni mogoče, da bi me kdo do dna duše spoznal, ker sem tako nedostopna. A nekaj mi pravi, da pride še človek, ki bo spoznal tudi mojo dušo in on bo srečen ob meni in zadovoljen z menoj. Živeti za druge, za družino, to je nekaj idealno lepega, po čemer tako hrepeni večina deklet.

Seveda bi se tudi jaz lahko potegovala za službo v pisarni, a ko jih je toliko bolj potrebnih brez službe, si vendar mislim: zakaj bi se človek oddaljil od poklica, za katerega je ustvarjen?

Živim tukaj daleč od Ljubljane, na koščku zemlje, ki se Prekmurje imenuje, čitam želje svojih mestnih sovrstnic in jim razložim želje dekleta z dežele, ki je dovolj izkušeno in ima iste težnje kot dekle iz mesta.

Prosila bom uredništvo, da ostanem prav tako neimenovana. Listu pa želim mnogo uspeha!

Umestno vprašanje

Sinko očetu: »Oče, danes sem bodil po pokopališču in sem bral napise na nagrobnih spomenikih...«

Oče: »In?«

Sinko: »Povej, oče... kam pa pokopljejo hudobne ljudi?«

Rasputinova hči cirkuška artistka

Naša slika kaže go. Rasputin-Solovjevo, hčer proslulega meniha Rasputina, o čigar usodnem vplivu na bivšega ruskega carja so toliko pisali. Usoda je hotela, da je hči toli slavnega »preroka«-meniha postala — cirkuška artistka. Zdaj se mudi v Londonu, kjer kaže v tamkajšnjem cirkusu svoje umetnije.

KRONIKA TEDNA

Amnestija. Kraljevsko namestništvo je izdalo za pravoslavni božič ukaz o amnestiji oseb, kaznovanih zaradi prestopkov proti tiskovnemu zakonu, in oseb, obsojenih pred civilnimi in vojaškimi sodišči na manj kakor tri mesece zapora. Amnestija ne velja za osebe, ki jih je obsodilo sodišče za zaščito države.

V novi Jevtićevi vladi je postal minister za socialno politiko naš rojak, dosedanji ban Dravske banovine dr. Drago Marušič. Novi ban še ni imenovan.

Laval v Rimu. Pretekli petek je odpotoval francoski zunanji minister Pierre Laval v Rim. Njegovo potovanje je imelo namen dokončati razgovore in pogajanja, ki so se zadnje čase vršili med diplomati obeh držav, in skleniti dogovor. Ta dogovor sta oba državnika tudi res podpisala minuli ponedeljek. V njem ugotavljata popoln sporazum obeh vlad glede vseh obstoječih vprašanj in se obvezujeta za skupen nastop. Najvažnejši dogovor med obema državnikoma obsega afriške kolonije, glede Srednje Evrope se bodo pa razgovori še nadaljevali.

Laval v London. Predsednik francoske vlade Flandin in njegov zunanji minister Laval se odpeljeta 20. januarja, to je teden dni po plebiscitu v Posaarju, v London. Tudi tam se pripravljajo diplomatski razgovori.

Zdravstveni inspektor na banski upravi je postal dr. Pavel Avramović, dolgoletni policijski zdravnik v Ljubljani. Za policijskega zdravnika na policijskem ravnateljstvu v Ljubljani je pa imenovan dr. Jožef Lužar.

Orgije v ateljeju. Policijska preiskava o aferah pred dobrim poldrugim mesecem aretiranega ljubljanskega zobnega tehnika Joška Bevca je dognala, da je aretiranec spolno zlorabljal svoje pacientke in izsiljeval od njih denar, češ da jih bo drugače izdal. Dalje je policija dognala, da so se v Bevčevem razkošno opremljenem stanovanju vršile prave seksualne orgije. Prizadetih je več ko sto deklet in žen iz Ljubljane in od drugod.

Francoska vedeževalka Marion Claude pravi, da se bodo oblaki na političnem obzorju letošnje jeseni razgubili. Vojne ne bo. Kriza bo pa po njenem trajala do leta 1940.

V Hastingsu se je vršil tradicionalni božični šahovski turnir. Prvi trije so Anglež Thomas, Holandec Euwe in Čehoslovak Flohr s 6 in pol točke. Bivši svetovni prvak Capablanca je s 5 in pol točke zavzel šele četrto mesto. Vera Menšikova, svetovna šahovska prvakinja, je s 3 točkami ostala na predpredzadnjem mestu.

Violetto Nozièrjevo, mladoletno očetomorilko iz Pariza, ki jo je sodišče obsodilo na smrt, je zdaj predsednik francoske republike pomilostil.

Žena Azañe, bivšega predsednika katalonske vlade, je zadela v veliki španski božični loteriji glavni dobitek 3 in pol milijona peset (okoli 20 milijonov Din). Njenega moža so bili pred nekaj tedni aretirali, češ da je bil zraven pri katalonskem uporu. Te dni so ga pa izpustili, ker mu niso mogli ničesar dokazati. Tako je lahko s svojo ženo toliko veseleje praznoval Silvestrovo, ko mu za božič ni bilo dano uživati svobodo.

Citroën v konkurzu. Največje tvornice avtomobilov v Evropi, Citroenove tovarne na Francoskem, so prišle v takšno denarno stisko, da jim je morala država priskočiti na pomoč. Pasiva znašajo več sto milijonov frankov. — Citroenove tovarne dajejo kruha 50.000 ljudem.

Dolgi lasje prepovedani. Turški prosvetni minister je izdal odlok, da morajo otroci in šolarji moškega spola nositi kratke lase. Dolgi lasje in kite so pri moških pod kaznijo prepovedane.

Premog v Sloveniji. Produkcija rudnikov v Sloveniji je znašala lani oktobra 121.186 ton (septembra 108.154 ton, oktobra 1933 pa 104.844 ton). V prvih desetih mesecih tega leta je bila produkcija premoga za 78.593 ton večja kakor v istem razdobju 1932.

Ljubljanska cestna železnica je kupila v Opatiji 20 tramvajskih voz, ki pridejo postopno v promet na ljubljanskih progah. Prva dva voza (št. 31 in 40) že vozita. Po velikosti sta srednja reč med novimi in starimi vozovi. Vseh 20 voz stane maloželezniško družbo s preureditvijo vred samo 350.000 Din.

Poročila sta se. V Ljubljani je 30. decembra poročil župnik in pisatelj g. Fr. Finžgar gdč. Miro Novakovo, hčerko župana Ivana Novaka z Št. Vida pri Lukovici, in g. prof. Pavla Sušnika. Za priči sta bila gg. mgr. ph. Sušnik in arhitekt Miha Osolin. Naše iskrene čestitke!

Diplome in promocije. Na zagrebški tehniški fakulteti je diplomiral z odličnim uspehom g. Stojan Perovc iz Ljubljane. — Na zagrebški univerzi je 22. decembra promoviral za doktorja vsega zdravilstva g. Vinko Orbanjak iz Male Nedelje. Čestitamo!

Se nadaljuje na 8. strani

Film

Jeannette McDonald in Ramon Novarro

Jeannette McDonald in Ramon Novarro igrata prvič skupaj v Metro-Goldwynovi opereti »Melodija srca«. Godbo so skomponirali najboljši ameriški skladatelji. Sicer pa pozna že današnji dan skoraj ves svet lepe popevke iz tega filma.

Vsebina filma je zelo zanimiva. Jeannette McDonald, lepa, mlada študentka glasbe, povrh pa še bogata, se zaljubi v siromašnega,

mladega skladatelja Ramona Novarra, ki se preživlja s petjem in igranjem v nočnih beznicah.

Naključje ju nekoč pripelje skupaj in od tistih dob ustvarjata oba, navdahnjena z ljubeznijo prave pravcate čudeže. Jeannette McDonald je po sreči dobila angažman. Pričela je zanemarjati svojega ljubimca in ga hkoncu zapustila. Ramon propada, toda nazadnje se vendar vse dobro konča.

»Melodija srca« je polna prekrasnih melodičnih pesmi, ki jih pojeta Ramon in Jeannette vsak zase in v dvoje. Film je zrežiral William Howard. V Evropi vrtijo nemško kopijo.

*

Filmske novice

Greta Garbo je podaljšala pogodbo s filmsko družbo Metro-Goldwyn-Mayer, ker ji je prejšnja z dovršenim filmom »Pisana ruta« potekla. Po novi pogodbi bo dobivala 9000 dolarjev na teden (360.000 Din). Zdaj bo menda filmala Jeanno D'Arc, potem pa namerava odpotovati na daljši dopust na Švedsko.

Barvasti filmi. Metro-Goldwyn-Mayer je pričel izdelovati kratke risane filme v naravnih barvah. V tej sezoni bo izdal 13 takih filmov pod imenom »Metro-Harmonie«. Za vsak tak film bo potrebnih 15.000 različnih sličic; risalo jih bo 15 izurjenih risarjev. Vsak mesec bodo risarji napravili po en film.

Willi Forst se pogaja z Metro-Goldwyn-Mayerjem. Letošnjo jesen bo nemara že filmal za to družbo.

Roger Lion, slavni in najstarejši francoski filmski režiser, je pred kratkim umrl.

Greta Garbo na nemškem vseučilišču. Nemci so na vseučilišču osnovali posebno stolico za film. Prejšnji teden je predaval profesor dr. Eckhart v Lessingovem seminarju o filmu »Kraljica Kristina« in prosil slušatelje, da o tej stvari napišejo svoje referate.

Bolgarski zvočni film. Bolgarski poslanik v Berlinu je zadnjič pokazal svojim rojakom v nemški prestolnici prvi bolgarski zvočni film. Strokovni listi pišejo, da je film tehnično prav dober, manj pa vsebinsko.

Edmond Goulding, ki je zrežiral uspeli film »Grand Hotel«, je napravil z Normo Shearerjevo nov film z imenom »Dve ljubezni lady R.«. Tudi rokopisi so njegovi.

Kriza se poslavlja. Nemški zavod za raziskovanje konjunkture trdi, da se gospodarstvo oživlja. Kar se tiče kinov, je bilanca poslednjega lanskega četrtletja za 9 odstotkov ugodnejša od bilance za isto razdobje leta 1933.

Betty Dumbus, ki je svojčas plesala pri Ziegfieldu, je angažirana za film. V studiju Hala Roacha bo filmala z neugnancema Stanom Laurelom in Oliverjem Hardyjem.

HUMOR

Zagovoril ga je

Pruski kralj Friderik Veliki je rad nagovarjal svoje vojake, kadar je bil dobre volje. Nekega dne je jezdil pred oddelkom huzarjev in je smeje se obstal pred staro sabljo, čigar obraz je bil ves v brazgotinah.

»Na, na,« ga ogovori kralj, »v kateri krčmi si si pa nabral te spominke?«

»Pri Kolinu,« odgovori odrezavo vojak, »takrat, ko je vaše veličanstvo plačalo račun...«

(Pri Kolinu na Češkem je leta 1757. general Daun premagal Friderika II.)

Poslednje besede

»Marija, daj, prižgi vendar vžigalico — po plinu smrdi...«

Dva prvaka

V kavarno pride gospod, obesi svojo suknjo na kljuko in pripne nanjo listič z besedami: »Ta suknja je last boksaškega prvaka. Vrnil se bo čez deset minut.«

Nato odide, ker je moral telefonirati.

Ko se čez deset minut vrne v lokal, ni njegove suknje nikjer. Ostal je le listek, na njem so bile pa pripisane tele besede:

»Suknjo je vzel svetovni prvak teka na dolge proge. Vrnil se ne bo več.«

Židovska

»Kaj rečeš, Moric — kaj naj vzamem za maskarado, višnjevo ali rdečo masko?«

»Kakšno masko! Lepo se umij, pa te živ krst ne bo spoznal!«

*

Ribeznova žena potuje z možem po opravkih in si krajša čas, kadar je sama v hotelu, s čitanjem Dostojevskega »Idiota«. Zadnjič je pa knjigo nekam založila in je nikakor ni mogla najti. Zato je pozvonila sobarici in jo vprašala:

»Ali niste nikjer videli ‚Idiota'?«

Sobarica se je pomenljivo zasmejala: »Mislim, da je gospod soprog spodaj v salonu!«

Krivo ga je razumel

»Pijte, kakor sem vam zapisal, eno uro pred jedjo radensko vodo, pa vam bo bolje!« reče zdravnik bolniku.

»Saj poskušam, gospod doktor, toda dalje kakor četrt ure s pitjem res ne vzdržim!«

»Kaj naj storim, gospod doktor, da me ne bo več tako srbelo in žgalo po obrazu?«

»Vi nič, gospodična, pač pa vaš zaročenec — on naj se večkrat obrije!«

Počitnice v sanjah

Sara: »Ti, Mojzes, meni se je sanjalo, da sva se peljala na morje.«

Mojzes: »Čudno, Sara — meni se je pa sanjalo, da sva že spet doma.«

»Ježeš, gospod župnik, moj mož je umrl!«

»Kaj mar nisi poslala po zdravnika?«

»Ne, gospod župnik, umrl je kar sam od sebe!«

Nepričakovana posledica

Mehiški predsednik Cadernas je dovolil svojim sodržavljanom, da se lahko obrnejo nanj z brezplačnimi brzojavkami, če imajo kakšno pritožbo. Prva brzojavka, ki jo je dobil, se je glasila:

»Prosim, ukrenite, da bodo olajšali latinske šolske naloge. José Barreira, gimnazijec.«

Cigarete

Stiskač in Skopušnik se dobita v kavarni. Vpraša Stiskač:

»Imaš kakšno cigareto pri sebi?«

»Ne,« odgovori Skopušnik. »Pa ti?«

»Tudi ne,« odkima Stiskač. »Bova morala pač vsak svoje kaditi.«

Dve najnovejši škotski

Neki mož iz Aberdeena pride v lekarno in hoče imeti za dva pennyja strupa.

»Prav žal,« odvrne lekarnar. »Manj kakor za šest pennyjev ga ne morem prodati.«

»Predrago,« odkima Škot in se obrne. »Potem pa že rajši ostanem pri življenju!« (»Punch«)

*

Gospa Keenleyeva si želi svilnate obleke:

»... Toda hotela bi si jo sama izgotoviti. Tako me ne bo nič stala, obenem bo pa po mojem okusu.«

Ves srečen prinese g. Keenley drugi dan svoji varčni ženi v dar — dve svileni bubi in košaro murvovega listja...

Meščanska kuhinja

Jedi iz sira

Sirovi cmoki

6 dek masla ali masti spenimo s tremi rumenjaki, dodamo žličico sladkorja in malo soli. Sir pretlačimo in vmešamo vanj v mleku namočeno izžeto žemljo, nato pa primešamo spenjene rumenjake. Iz beljakov napravimo trd sneg in ga rahlo vmešamo v testo, h koncu pa pridenemo še toliko krušnih drobtinic, da se testo primerno strdi.

Iz testa oblikujemo cmoke, ki jih kuhamo v slani vodi, kuhane pa polagamo na krožnik in jih zabelimo s praženimi drobtinicami. Lahko jih serviramo s kompotom ali šodojem, sicer so pa tudi samo zabeljeni prav okusni. Za poskušnjo skuhamo najprej samo en cmok, če je pa premehak in se razkuha, dodamo še nekoliko drobtinic. Cmoki so kuhani, kadar se dvignejo na površje vode.

Sirovi valjanci

Pol kile sira in 1 liter moke, malo soli in štiri jajca dobro pregnetemo in napravimo iz testa valjance, ki jih kuhamo v slani vodi. Kuhane valjance potresemo z drobtinicami in zdrobljenim sirom, povrh pa zabelimo z vročim maslom ali mastjo.

Sirovi kolački

Sir prav fino zdrobimo in ga zmešamo z jajcem. Iz te kaše oblikujemo kolačke ali klobasice, jih povaljamo v moki in jih cvremo v vroči masti, dokler lepo ne porumene.

Sirovi kolački so zelo okusna priloga k pečenkam, obaram itd.

Sirov kuh

Deset dek sirovega masla spenimo s 6 rumenjaki, dodamo 10 dek sladkorja, 10 dek sladkih fino zdrobljenih mandljev, 10 dek zdrobljenega sira in malo limonovega soka, nato pa stolčemo iz beljakov trd sneg, ki ga rahlo vmešamo v testo.

Kuh pečemo v omasleni in z drobtinicami potreseni pekači v zmerno vroči pečnici.

Sirovi krofki

2 jajci, 3 in pol deke stopljenega masla, 9 gramov kvasa in malo mleka zžvrkljamo v loncu. V sklado pripravimo 4 decilitre moke in prav toliko pretlačenega sira, dodamo kvašenje in stepamo testo dodobra, nato ga pustimo vzhajati.

Z žlico zajemamo testo in ga polagamo na pomokano desko. Ko krofki še enkrat vzhajajo, jih cvremo v vroči masti.

Kako se ravna z gumijem

Gumijaste čevlje snažimo z volneno krpico. Nato kanemo na drugo krpo nekaj glicerina in odrgnemo z njo čevlje. Tako obdrže čevlji svoj lepi lesk in ne bodo tako hitro razpokali; gumi postane od glicerina voljan.

Kadar gumijastih čevljev ne nosimo, jih moramo trdo nagatiti s papirjem. — Gumaste stvari, kakor galoše, snežke, gumaste cevi in blazine itd., ne smejo biti nikdar prav na toplem in tudi ne na suhem. Na preveč suhem zraku postane gumi krhek in se lomi.

Če postanejo gumijaste stvari trde, jih omehčamo, ako jih večkrat odrgnemo s salmijakovo vodo in nato podržimo nekaj minut nad vodno paro.

Ako se gumijast plašč umaže, ga položimo na mizo in ga najprej s ščetjo skrtačimo. Potem ga osnažimo del za delom s salmijakovo vodo. Paziti moramo, da plašča pri tem preveč ne zmočimo. Na noben način pa ne smemo pri snaženju rabiti mila ne bencina. Samo po sebi se razume, da gumijastega plašča ne smemo likati. Najbolje je, če se navadimo, da gumijast plašč, naj že bo moker ali suh, zmerom obesimo na obešalnik: tako bo dolgo časa ostal lep. Če pa moker plašč zganemo in ga tako nekaj časa pustimo, se začne lomiti in izgubi obliko. Ako postane gumijast plašč trd (na primer v hudem mrazu), ga nekoliko odrgnemo z glicerinom.

Primerjajte ceno in kakovost našega blaga, odločili se boste za nakup zimskega plašča in perila pri tvrdki

Drago Gorup & Co.

LJUBLJANA, Tyrševa cesta 14 (Dunajska cesta)

Naše zdravje

Zimski zrak je zdrav

(w. ü.) Gibanje na svežem zraku je zlasti pozimi zelo zdravo. Zrak je tedaj čistejši in telo mnogo bolj okrepča in osveži kakor poletni zrak, ki je navadno soparen.

Ljudje, ki se vračajo pozimi s sprehodov, so rdeči v obraz ko sveže jabolko, razigrani so in oči jim kar žaré. Zrak je prav temeljito očiščen po snežnem metežu. Vdihavanje tako očiščenega zraka je za pljuča zlata vredno. Ostri zrak pospeši krvni obtok in srce utripa močneje in hitreje.

Sprehodi in izleti pozimi so zdravju mnogo koristnejši kakor še tako naporne ture poleti. Zimski zrak dá telesu odpornost, poživi živce in razbistri duhá. Seveda se ne sme človek ob mrzlih dneh, kadar gre na sprehod, vleči ko megla, temveč mora junaško korakati, da ga ne zebe. S tem se pospeši krvni obtok in človek se sam prijetno pogreje. Slabotni in starikavi ljudje naj bi si vrhnje oblačilo pred sprehodom pri peči pogreli. Predebela obleka ni preveč priporočljiva. Vrat naj bo prost, ruto si pa naj ovijejo okrog vratu samo bolehni. Vrat je treba utrditi, kakor si ga utrjujejo mornarji; potlej bo za 99 odstotkov manj prehladov, hripavosti in katarjev. Zrak je treba vdihavati skozi nos, da se vsaj nekoliko ogreje, preden pride v pljuča.

Kadar je hudo vetrovno, si izberemo pot ob hišah ali v zatišju grmovja in dreves, če ne gre drugače, pa razpnemo dežnik. Kadar gremo iz mesta, pojdimo zmerom proti vetru, nikdar z vetrom, kajti veter, ki veje za nami iz mesta, nosi s seboj drobcene delce prahu, škodljive klice in drugo nesnago.

Najmilejši in najčistejši je zrak v gozdu. Le ven, kadarkoli se le da! Doma pri topli peči je nemara prav prijetno, za zdravje pa ni nič prida. Človek se pomehkuži. Vsaj uro sprehoda na dan. V pisarno ali na delo se da priti tudi po ovinkih, zato rajši pol ure prej zdoma, pa se sprehodimo. Najprimernejši čas za sprehode je zjutraj; zaspanci pa lahko gredo na zrak tudi po večerji.

Torej redno vsak dan za celo uro na sprehod. Pa ne šele jutri, kar danes! Odlašanje ni nikoli nič prida.

*

Nekaj o klimakteriju

(w. ü.) Okoli petdesetih let se pojavi v ženskem organizmu popolna presnova: jajčniki odpovedo svojo službo in ženska postane neaktivna. To dobo imenujemo klimakterij. Za časa klimakterija se pojavljajo v ženskem organizmu razne spremembe, najpogostejše so pa duševne spremembe starajoče se ženske.

Ljudstvo misli, da ženska v dobi klimakterija rada zblazni, dobi raka ali pa kar na lepem umre. Za vsako ljudsko govorico in praznoverjem tiči nekaj resnice. Res je, da menja marsikatera ženska v dobi klimakterija svoj značaj; dobre in pohlevne ženske postanejo prepirljive in zbadljive, klepetave in hudobne. Ženske, ki so bile zmerom trezne in pametne, pričnejo pijančevati, hladne ženske pričnejo noreti za moškimi, varčne gospodinje postanejo zapravljive. Sicer pa, hvala bogu, so taki pojavi le prav redki.

Res je pa, da je ženska v tej dobi bolj sprejemljiva za kakršnokoli bolezen, tudi za raka. Rak na maternici se da v začetku ozdraviti z operacijo in kesnejšim obsevanjem z Röntgenovimi žarki. Ženske, ki dobe v dobi klimakterija krvavitve ali iztok, naj takoj povprašajo zdravnika za svet. Tako se skoraj gotovo izognejo raznim boleznim, ki bi sicer utegnile biti smrtne.

Popolnoma nezmiselna je pa trditev, da bi ženska samo zaradi klimakterija mogla umreti. Le to je, da se je v dobi klimakterija laže prime kakšna bolezen kakor pa v mladosti, ker je že bolj v letih.

Živčne motnje v dobi klimakterija se lahko ublaže in ozdravijo z zdravili za živce in hormonskimi preparati.

GROF MONTE-CRISTO

Roman

Napisal Aleksander Dumas

69. nadaljevanje

»Čisto sam sem,« odvrne abbé. »Prav, še enkrat se te bom usmilil — pod pogojem, da mi poveš vso resnico.«

»O, gospod abbé,« vzklikne Caderousse in stopi korak proti Monte-Cristu, »bodite zahvaljeni, rešitelj moj!«

»Kako si prišel z galej?«

»Neki Angležmeje bil rešil, lord Wilmore po imenu.«

»Poznam ga in zato se bom lahko prepričal, ali resnico govoriš.«

»Gospod abbé, golo resnico sem vam povedal.«

»Ta Angležje bil torej tvoj pokrovitelj?«

»Ne moj, nego mlademu Korzu, ki je bil z menoj vred v verigah.«

»Kako mu je bilo ime?«

»Benedetto.«

»To je samo krstno ime.«

»Drugega imena ni imel, ker je bil najdenček.«

»Torej je ta mladi mož s teboj vred pobegnil?«

»Da. Delala sva v Saint-Mandrierju pri Toulonu. Nekega večera, ko sva bila sama, sva prepilila verige, ki sva bila z njimi priklenjena, in zbežala čez reko. Pilo nama je bil poslal Angležž.«

»Kje je zdaj Benedetto?«

»Ne vem. V Hyèresu sva se razšla.«

In da bi dal svojim besedam več poudarka, stopi še en korak naprej. Abbé ostane nepremično na svojem mestu.

»Lažeš!« zagrmi nato. »Lažeš! Ta človek je še zmerom tvoj prijatelj, da, morda celo tvoj sokrivec.«

»O, gospod abbé...«

»Kako si se preživljal po begu iz Toulona? Govôri!«

»Kakor sem se pač mogel pretolči skozi življenje.«

»Lažeš!« zagrmi grof v tretje, še mogočneje. Caderousse se strese.

»Živel si z denarjem, ki ti ga je dajal Benedetto.«

»Priznam,« pritrdi Caderousse. »Benedetto je sin imenitnega gospoda.«

»Kako more biti on sin imenitnega gospoda?«

»Nezakonski sin je.«

»In kako je temu imenitnemu gospodu ime?«

»Grof Monte-Cristo — tisti, ki tu stanuje.«

»Benedetto, grofov sin?« vzklikne osuplo Monte-Cristo.

»Menda! Drugače mu ne bi bil šel grof sam iskat krivega očeta, drugače mu ne bi dajal štiri tisoč frankov na mesec, drugače mu ne bi bil zapisal pol milijona!«

»Ah! Res?« se zavzame dozdevni abbé. Jele so se mu odpirati oči. »In pod kakšnim imenom se predstavlja mladi mož?«

»Kot Andrea Cavalcanti.«

»Tedaj je tisti, ki zahaja k mojemu prijatelju grofu Monte-Cristu in ki se misli oženiti z Danglarsovo hčerjo?«

»Kajpada!«

»In ti si to mirno gledal, ničvrednež! Ti, ki ga poznaš in veš, kakšen lopov je!«

»Zakaj bi metal tovarišu polena pod noge, če se mu sreča smehlja?«

»Prav imaš, ni tvoja naloga svariti Danglarsa — moja je!«

»Nikar tega ne storite, gospod abbé!...«

»Zakaj ne?«

»Ker bi naju s tem spravili ob kruh.«

»Tak res misliš, da bom zato, da takšnima ničvrednežema, kakor sta vidva, ohranim kruh — da bom zato postal vajin zaščitnik?«

»Gospod abbé!« reče Caderousse in stopi še korak bliže.

»Govoril bom z gospodom Danglarsom.«

»Grom in strela!« zavpije Caderousse, potegne bliskovito izpod suknjiča nož in sune z vso silo grofa v prsi. »Ničesar ne boš govoril, abbé!«

Toda v neizmerno Caderoussovo osuplost se nož ni zaril Busoniju v prsi, temveč je topo zdrsnil ob njih. Tisti mah je tudi že grof zgrabil z levico morilca za zapestje in mu ga s takšno silo zvil, da je nož padel iz odrevenelih prstov in se je Caderoussu iztrgal krik bolečine. Toda grof tako dolgo ni odnehal, dokler ni lopov padel na kolena in udaril z glavo po tleh.

Monte-Cristo je tedaj položil Caderoussu nogo na glavo.

»Ne vem, kaj mi brani, da ti ne zmrvim lobanje, hudodelec!«

»Milost, gospod!«

Grof umakne svojo nogo in zapove: »Vstani!«

Caderousse se opoteče na noge.

»Smrt božja, takšna moč, gospod abbé!« zamrmra s svetim spoštovanjem in si drgne razbolelo zapestje.

»Molči! Bog mi je dal moč, da ukrotim zveri kakor si ti. Moje početje je v božjem imenu, ne pozabi tega, zavrženec! Če ti zdajle prizanesem, storim to samo zato, ker tako služim Bogu. Vzemi pero in papir in napiši, kar ti bom narekoval!«

»Ko pa ne znam pisati, gospod abbé!«

»Lažeš! Vzemi pero in piši!«

Caderousse se vda in začne pisati:

»Gospod! Mladi mož, ki zahaja k vam in ste mu namenili svojo hčer za ženo, je nekdanji kaznjenec in je z menoj vred pobegnil iz toulonske ječe. On je imel številko 59, jaz pa 58. Ime mu je bilo Benedetto, toda svojega pravega imena še danes ne pozna, ker ne ve, kdo mu je oče in kdo mu je mati.«

»Podpiši se!« zapove grof.

»Torej me hočete res pogubiti?«

»Če bi to hotel, bi te gnal na prvo stražnico. Sicer se ti pa takrat, ko bo to pismo prišlo na cilj, najbrže ne bo treba ničesar več bati. Podpiši tedaj!«

Caderousse stori po zapovedi. Ko je potem napisal na ovitek še naslov barona Danglarsa, vzame abbé pismo in pravi:

»Tako, zdaj pa pojdi!«

»Kako?«

»Kakor si prišel.«

»Gospod abbé, da me ne gonite v past?«

»Bedak, v kakšno past neki?«

»Gospod abbé, recite mi, da nočete moje smrti!«

»Jaz to hočem, kar hoče Bog.«

»Pa mi vsaj obljubite, da mi ne boste ničesar hudega storili, ko bom odhajal skozi okno.«

»Strahopetnež! Hotel sem napraviti iz tebe poštenega in srečnega človeka, pa si postal morilec.«

»Gospod abbé, poskusite še enkrat, poslednjič.«

»Naj bo,« pravi grof. »Dobro veš, da sem človek, ki izpolni svojo besedo. Nu, če prideš nocoj cel in živ domov, ti svetujem, daj Parizu slovo in odidi s Francoskega, jaz ti pa obljubim, da ti bom redno pošiljal primeren mesečni prispevek, kjerkoli boš — dokler se boš pošteno preživljal. Zakaj če prideš nocoj živ domov, bom...«

»Boste?« vpraša trepetaje Caderousse.

»Bom vedel, da ti je Bog odpustil, in odpustil ti bom tudi jaz.«

»Kakor resnično sem kristjan,« zajeclja Caderousse, »groza me je vaših besed.«

»Naprej!« zapove grof in mu pokaže na okno.

Caderousse skoči na okno in se zavihti na lestev. Tam se plaho ozre okoli sebe.

»Pojdi!« reče abbé in prekriža roke.

Caderousse še enkrat pogleda dol, nato se pa hlastno spusti na tla.

Monte-Cristo se vrne v svojo spalnico in pogleda na vrt. Prvo kar je opazil, je bil Caderousse, kako je zavil okoli vrta in pritrdil svojo spleteno lestvico na nasprotnem vogalu, da bi odšel po drugi poti, kakor je prišel. Monte-Cristo pogleda na cesto: neka postava je stala ravno pod vogalom, kjer se je Caderousse spuščal po zidu dol.

Ura je bila eno.

Caderousse je bil že skoraj pri tleh, ko zagleda nenadoma neko senco in zamahne neka roka po njem. Še preden je bil na zemlji, začuti vlomilec tako silen sunek v hrbet, da se zgrudi na tla. Isti mah ga zadene drugi sunek v rebra, in Caderoussu se utrga hripav krik.

»Morilec!«

Medtem ko se je ranjenec zavalil po tleh, ga je napadalec zgrabil za lase in ga v tretje sunil v prsi. Caderousse je hotel kriknitì na pomoč, toda zmogel je komaj hropeč vzdih; iz njegovih treh ran se vlije kri.

Videč, da se njegova žrtev ne zgane več, se morilec obrne in zbeži.

Toda ko ga ni bilo nikjer več, se Caderousse vzpne na komolec, zbere vse svoje moči in zavpije:

»Morilci!... Umiram!... Na pomoč!«

Obupni krik ni ostal zaman. Nekaj trenutkov nato se odpro v grofovi hiši skrivna vratca in v njih se prikažeta Ali s svetiljko in njegov gospod.

VI

Prst božji

»Kaj je?« vpraša Monte-Cristo.

»Na pomoč,« zaječi Caderousse, »umiram!«

»Pogum, takoj prideva!«

»Tak ga poznaš?«

»Če ga poznam? Benedetto je!«

»Tvoj tovariš?«

»Da. Dal mi je načrt grofove hiše, brez dvoma v nadi, da bom grofa ubil in da bo tako postal njegov dedič — ali pa da grof mene ubije, s čimer bi se me za zmerom odkrižal. Potem je pa prežal name na cesti in me zabodel.«

»Poslal sem tudi po kraljevskega prokuratorja.«

»Oh, prepozno bo prišel,« zahrope Caderousse.

Monte-Cristo se obrne in odide skozi vrata. A že čez nekaj minut se vrne z neko stekleničico. Iz nje kane ranjencu na posinele ustnice tri ali štiri kapljice.

Caderoussu se izvije globok vzdih.

»Oh, vračate me v življenje!... Da bi vsaj že kdo prišel, da ovadim morilca.«

»Ali naj jaz napišem tvojo izpoved? Ti bi jo potem samo podpisal.«

»Da... da,« zahrope Caderousse in oči se mu zaiskre od pohlepa po maščevanju.

Monte-Cristo napiše:

»Umrl bom, ubil me je Korzičan Benedetto, moj jetniški tovariš iz Toulona, kjer je imel številko 59.«

»Hitite! Hitite!« vzklikne Caderousse, »drugače ne bom mogel več podpisati.«

Monte-Cristo mu stisne pero v roko, Caderousse zbere vse svoje moči in se podpiše. Nato omahne in zamrmra:

»Vse drugo boste ustno povedali, gospod abbé. Rekli boste, da se predstavlja za Andreja Cavalcantija in da stanuje v ‚Hotelu des Princes', da je... o, Bog, umiram!«

In Caderousse v drugo omedli.

Abbé mu podrži stekleničico pod nos in ranjenec spet odpre oči. Želja po osveti ga niti v omedlevici ni zapustila.

»Kajne, gospod abbé, da boste vse povedali?«

»Da, vse bom povedal. Povedal bom, da ti je brez dvoma samo zato izdal načrt te hiše, da bi te grof ubil. Povedal bom, da je grofu pismeno izdal tvoj naklep; povedal bom, da sem v grofovi odsotnosti jaz dobil to pismo v roke in da sem prežal nate.«

»In potem ga bodo obglavili, kaj ne?« vzklikne Caderousse in oči se mu zaiskre. »Kaj ne da mi obljubite? Če to storite, mi bo dosti laže umreti.«

»Povedal bom, da je prišel za teboj, da je ves čas oprezal in čakal, kdaj se vrneš, nato se je pa skril za hišni vogal.«

»Vse to ste vi videli?«

»Spomni se mojih besed: Če se vrneš živ in zdrav domov, mislim, da ti je Bog odpustil, in odpustil ti bom tudi jaz.«

»Vedeli ste in me niste posvarili!« krikne Caderousse in se skuša vzpeti na komolec. »Vedeli ste, da grem smrti naproti, pa ste molčali?«

»Da, zakaj v Benedettu sem videl roko božje pravičnosti, in se mi je zdelo smrtni greh postaviti se ji po robu.«

»Božja pravičnost! Ne govorite mi o njej, gospod abbé; če bi bila kakšna božja pravičnost, bi morali biti mnogi ljudje kaznovani, ki niso — sami to najbolj veste.«

»Potrpljenje!« reče abbé s takšnim glasom, da umirajoči nehote vztrepeta. »Samo potrpljenje!«

Caderousse ga osuplo pogleda.

»In razen tega,« povzame abbé, »je Bog poln usmiljenja do vseh, kakor je bil tudi s teboj — najprej je oče, potem šele sodnik.«

»Vi tedaj verujete v Boga?«

»Če bi bil tako zavržen, da doslej ne bi vanj veroval, bi se mi ob pogledu nate morala vrniti vera vanj.«

Caderousse iztegne stisnjeno pest proti nebu.

»Poslušaj,« pravi abbé in zapovedujoče razširi roko nad njim, »poslušaj, kaj je zate storil ta Bog, ki bi ga hotel v smrtnem boju zatajiti. Dal ti je zdravje in moč, priskrbel ti je dela in ti naklonil prijatelje; skratka, namenil ti je mirno in spodobno življenje. Toda ti se nisi radoval teh darov Gospodovih in si se rajši vdal lenobi in pijači, da si v pijanosti izdal enega svojih najboljših prijateljev.«

»Na pomoč!« zavpije Caderousse. »Duhovnika ne potrebujem več, temveč zdravnika; mogoče nisem zadet na smrt, mogoče mi še ne bo treba umreti. Na pomoč!«

»Tako neogibno si zadet na smrt, da bi bil brez teh treh kapljic, ki sem ti jih kanil v usta, že izdihnil. Poslušaj tedaj!«

»Oh,« zajeclja Caderousse, »kakšen čuden duhovnik ste, ki spravljate umirajoče v obup, namestu da bi jih tolažili.«

»Poslušaj!« povzame spet abbé. »Ko si izdal svojega prijatelja, te Bog ni udaril, temveč te je najprej posvaril. Spoznal si, kaj je siromaštvo, trpel si lakoto; pol svojega življenja si preživel v nevoščljivosti namestu v pridnem delu, in ko si snoval zločin, je Bog napravil čudež in ti po meni poslal bogastvo. Toda tebi to bogastvo, ki si ga imel v rokah, ni bilo dovolj; hotel si ga podvojiti — a kako? Z umorom. Takrat šele te je Bog udaril in te izročil človeški pravici.«

»Nisem jaz mislil draguljarja umoriti, nego Carconte.«

»Vem, in zato je Bog v svoji usmiljenosti genil srca tvojih sodnikov, da so ti podarili življenje.«

»Lepa milost: poslali so me za vse življenje na galeje!«

»Takrat, nesrečnež, si tudi v galejah videl milost; tvoje strahopetno srce je poskakovalo od veselja, ko so ti sporočili to večno sramoto, zakaj rekel si si: ‚Ječa ima vrata, grob jih pa nima.' In prav si imel, zakaj ta vrata so se ti nepričakovano odprla; neki Angležje prišel v Toulon, zaobljubil se je bil, da bo rešil dva človeka iz sramote. Odločil se je zate in za tvojega tovariša. Nebo ti je poklonilo novo srečo, našel si mir in denar in lahko bi bil začel novo pošteno življenje. Toda ti si v tretje izkušal Boga. Bog se je pa naveličal prizanesljivosti in te je kaznoval.«

Caderousse je vidno slabel.

»Vode!« zahrope. »Žejen sem... vse gori v meni...«

Monte-Cristo mu da kozarec vode.

»Prekleti Benedetto!« zamrmra ranjenec, ko se je napil, »ušel bo!«

»Nihče ne bo ušel, to ti jaz pravim, Caderousse... Benedetto bo kaznovan!«

»Potem boste tudi vi kaznovani, ko niste storili svoje duhovniške dolžnosti. Lahko bi bili ta umor preprečili.«

»Jaz?« reče grof s tako ledenim usmevom, da se še umirajoči zgrozi »Jaz naj bi bil zaustavil Benedettov nož, ko se je malo prej tvoje bodalo skrhalo na mojem oklepu?... Da, mogoče... če bi te bil videl ponižnega in skesanega, bi bil morda ustavil morilčevo roko; toda pokazal si samo krvoločnost in pohlepnost, in zato sem pustil, da se zgodi božja volja.«

»Božja volja — ne verujem v Boga!« zaškrta Caderousse s peno na ustih. »Tudi ti ne veruješ vanj... samo lažeš... lažeš!«

»Molči!« zapove abbé. »V Boga ne veruješ in vendar umiraš po njegovi roki! In Bog, ki ne terja drugega kakor eno samo besedico kesanja, pa bi ti odpustil — ta Bog bi bil morilčevo bodalo lahko tako naravnal, da bi bil pri priči umrl. Pa ne, dal ti je četrt ure časa za kesanje. Skesaj se, nesrečnež, in obžaluj!«

»Ne,« odgovori Caderousse, »ničesar ne obžalujem, ker ni Boga ne božje previdnosti; samo naključje je.«

»Bog je in božja previdnost je!« reče počasi in s poudarkom Monte-Cristo. »Dokaz za to je, da ležiš ti pred mojimi nogami, ves strt in obupan, taječ Boga — jaz pa stojim bogat, srečen in zdrav pred teboj in se klanjam pred Bogom, ki bi ga hotel utajiti, čeprav ga na dnu svojega srca vendarle priznavaš.«

»Kdo ste pa vi?« zajeclja Caderousse in upre svoje pojemajoče oči v grofa.

»Le dobro me poglej,« reče Monte-Cristo in dvigne svečo k svojemu obrazu.

»Nu... abbé... obbé Busoni!«

Grof seže z roko v lase in odtrga z glave lasuljo. Pod njo se prikažejo lepi črni lasje, ki so tako skladno obrobljali njegov bledi obraz.

»O,« vzklikne prestrašeno Caderousse, »da ni teh črnih las, bi rekel, da ste oni Angležž... da ste lord Wilmore.«

»Ne abbé Busoni, ne lord Wilmore,« reče Monte-Cristo, »poglej natančneje, obudi spomin!«

Grofove besede so izžarevale čudno magnetno moč, ki je še po-

Naš novi roman

Še ta mesec začnemo priobčevati nov, velezanimiv

ljubezenski roman.

Izhajal bo obenem z dosedanjim romanom »Grofom Monte-Cristom*« v obilnih nadaljevanjih. Reči smemo že danes, da bo naš novi ljubavni roman

dogodek

tudi za najbolj razvajene med našimi bralci, tako da bodo — z glavo jamčimo! — vsak teden komaj čakali nove številke »Družinskega tednika«.

Kako se bo imenoval

naš novi roman? Potrpite do prihodnje številke, pa boste izvedeli.

* »Grof Monte-Cristo« bo izhajal v dosedanjem obsegu še skoraj pol leta.

Dobra roba se hvali sama,
zato **Dr. OETKER-ju** ni potrebna reklama!

slednjič obudila Caderoussa v življenje.

»Oh, res je... tako mi je, kakor bi vas bil že nekoč videl, kakor bi vas poznal...«

»Da, Caderousse, poznal si me.«

»A kdo ste vendar? In zakaj me pustite umirati, če me poznate?«

»Ker te nič na svetu ne more rešiti, ker so tvoje rane smrtonosne. Če ne bi bile, bi videl v tem poslednjo milost Gospodovo in pri grobu svojega očeta se zakolnem, da bi te skušal ohraniti življenju in kesanju.«

»Pri grobu svojega očeta?« zamrmra Caderousse in upre ugašajoče oči s poslednjim naporom v obraz moža, ki je toli svečano izrekel prisego, sveto slehernemu človeku. »A kdo si vendar?«

Grof je videl, da se smrtni boj bliža koncu. Počasi stopi k umirajočemu, ga mirno, skoraj žalostno pogleda in mu nekaj šepne na uho.

Caderousse sklene roke, z vsem naporom svojih pojemajočih moči jih dvigne kvišku in zajeclja z vročičnim glasom:

»O Bog, moj Bog, odpusti mi, da sem te zatajil; nič več ne dvomim, da si oče v nobesih in sodnik na zemlji. Bog in Gospod moj, odpusti mi, bodi mi milostljiv!«

Po teh besedah ranjenec omahne in telebne po tleh.

Bil je mrtev.

»Prvi!« reče skrivnostno grof, nepremično strmeč v truplo na tleh.

Čez deset minut prideta zdravnik in kraljevski prokurator. Sprejme ju abbé Busoni, ki je molil pri mrtvecu.

VII

Beauchamp

Štirinajst dni niso v Parizu nič drugega govorili kakor o drznem vlomu pri grofu; umirajoči vlomilec je bil podpisal izjavo, da je njegovemu morilcu Benedetto ime.

Caderoussov nož, njegovo slepilo, sveženj ponarejenih ključev in obleko so spravili na sodniji, truplo so pa prepeljali v mrtvašnico.

Na razna vprašanja je grof pojasnjeval, da se je stvar pripetila, ko se je mudil v svoji hiši v Auteuilu; znano mu je samo tisto, kar mu je povedal abbé Busoni, ki ga je tisti večer čisto slučajno prosil, da bi prenočil pri njem, ker bi rad obenem študiral v njegovi knjižnici.

Bertuccio je edini prebledel, kadarkoli je kdo izgovoril Benedettovo ime; toda tega ni nihče opazil.

Ko je prišel Villefort na prizorišče zločina, se je koj lotil preiskave z vnemo, ki ga je odlikovala pri vseh hudodelstvih. Toda minevali so dnevi, minevali so tedni, ne da bi bila preiskava prišla le za ped dalje. Stvar se je že izgubljala v pozabljenje; namestu njej je začel Pariz posvečati pozornost bližajoči se poroki grofa Andreja Cavalcantija z gospodično Danglarsovo.

Danglars je pisal Andrejevemu očetu, ki je na poroko rade volje pristal in obljubil svojemu sinu rento 150.000 frankov. Sam na žalost zaradi službe ne more v Pariz.

Baron je bil nad mladim Cavalcantijem silno navdušen. O Evgeniji se to ne bi ravno dalo reči. V njenem nagonskem odporu zoper zakon ji je bil Andrea samo dobro došlo sredstvo, da se odkriža Morcerfa; zdaj ko se ji je Andrea le preveč približeval, jo je pa tudi proti njemu začelo navdajati kar vidno sovraštvo. Morda je baron to opazil. Delal se je pa, kakor da ni.

Med tem je bil rok, ki ga je zahteval Beauchamp, potekel. Albert je moral priznati, da mu je grof dobro svetoval, ko mu je rekel, naj stvar pusti, da gre svojo pot. Zakaj nihče ni spravljal onega poročila v zvezo z generalom, živ krst ni mislil na to, da bi utegnil biti častnik, ki je izdal janinski grad, Albertov oče.

Toda Albert se zato ni čutil nič manj razžaljenega, zakaj namen neznanega sovražnika, da obrizga z blatom njegovo rodbino, se mu je zdel le preočiten. Razen tega je bil način, kako je Beauchamp z njim odpravil to stvar, pustil želo v njegovem srcu. Beauchampa samega pa vse te dni od takrat ko je bil Albert pri njem, nihče ni videl; če je kdo vprašal po njem, so povedali, da je za nekaj dni odpotoval.

Nekega jutra zbudi Alberta njegov komornik in mu najavi Beauchampa.

Albert si pomane oči, nato pa zapove, naj odvedejo gosta v mali pritlični salon. Nato se hlastno obleče in odhiti dol.

Beauchamp je zamišljeno stopal po salonu. Ko je zagledal Alberta, se je ustavil.

»Vaš prihod se mi zdi dobro znamenje,« ga ogovori Albert. »Mislil sem, da boste čakali mojega obiska pri vas. Povejte, brž: ali vam smem dati roko in reči: ‚Beauchamp, priznate, da ste mi storili krivico, in ostanete še dalje moj prijatelj?' ali naj vas pa samo vprašam: ‚Katero orožje ste si izbrali?'«

»Albert,« odvrne žalostno Beauchamp, »sediva, da se v miru pogovoriva.«

»Narobe, gospod, zdi se mi, da mi morate prej odgovoriti kakor bova sedla.«

»Albert,« reče žurnalist, »časih je najtežje ravno odgovor.«

»Olajšal vam bom stvar in vam bom vprašanje ponovil: Ali hočete preklicati ali ne?«

Nadaljevanje s 6. strani

Iz strahu pred politiko v smrt. V Liffru na Francoskem se je te dni obesil neki 30letni posestnik, ker se mu je obetala izvolitev v občinski svet. Siromak je živel v zelo srečnem zakonu z ženo in dvema otrokoma in se je doslej uspešno otepal politike. Ko je pa dva dni pred božičem izvedel, da so ga zoper njegovo voljo postavili v kandidatno listo za bodoče občinske volitve, je šel ves obupan na skedenj in se obesil.

Mraz v Ameriki. Med tem ko smo pri nas skoraj pozabili, kakšne barve je sneg, vlada v Ameriki vprav polarna zima. V nekaterih severnozapadnih predelih USA imajo do 40° C mraza.

Najprej davek, potem šele v zakon! Afganska vlada je odredila, da smejo oblasti šele takrat poročiti ljudi, če ženin in nevesta in njuni starši dokažejo, da so plačali vse davke. Ta ukrep je vlada zato izdala, ker so davkoplačevalci v velikanskem zastanku.

Velik film o Jugoslaviji misli letos napraviti ameriška filmska družba Paramount. Film bi obdelal kraje v Jugoslaviji, ki slove po tujskem prometu, med njimi zlasti Bled in Bohinj, ker sta ti dve slovenski letovišči po poroki kentskega princa postali znani tudi na Angleškem.

Perzije ni več. Po sklepu perzijske vlade se bo 21. marca t. l., to je na perzijsko novo leto, Perzija prekrstila na ime Iran.

109 let. V okolici Rima je umrla v visoki starosti 109 let neka Giovanna Marcari. Ohranila je duševno prožnost do poslednjega trenutka.

Predsednik pruske vlade, general Goering, se misli poročiti z nemško gledališko igralko Emmy Sonnemannovo.

V Valladolidu na Španskem so našli mrtvo 151 kil težko »debelo Berto« tamkajšnjega cirkusa, še mlado, a izredno debelo dekle. Ubila jo je neka vedeževalka s kladivom po glavi. Hudodelstvo je tem okrutnejše, ker se nesrečna debeluška ni mogla braniti. Zaradi svoje debelosti se namreč brez tuje pomoči še geniti ni mogla. Morilka je zbežala.

Novi grobovi

Umrli so v Ljubljani: Henrik Zadnikar, bivši zlatar in meščan ljubljanski, v visoki starosti 82 let; gosp. Pavel Lenarčič, odvetniški kandidat in rezervni kapetan; ga. Fani Wurzbach - Thanenbergerjeva, soproga barona Alfonza, lastnika hiše št. 1 v Gradišču. Pokojnica je učakala visoko starost 91 let; gosp. Jakob Slovnik, bivši krojaški mojster, star 72 let. — V ljubljanski **bolnišnici:** gdč. Marija Marinkova, učiteljica z Vrhnike; ga. Marija Gombačeva, soproga policijskega **stražnika**; ga. Ana Lučovnikova, soproga železniškega uradnika v pokoju. — **V zavetišču** na Vidovdanski cesti: Josip Nachtigall, strojevodja v pokoju. — **Na Kodeljevem:** ga. Štefanija Sekirnikova, soproga policijskega stražnika. — **V Mariboru:** ga. Terezija Holzmannova, stara 79 let. — **V Novem mestu:** ga. Fani Schottova, soproga šolskega sluge. — **V Petrovčah:** Franc Ježovnik, znan in spoštovan po vsej Savinjski dolini, star 85 let. — **V Šubotici:** Joško Benković, redov. doma iz Ljubljane. — **V Toplicah pri Zagorju:** Joško Košir, mesar. — **V Vuzenici:** Ivan Kresnik, trgovec, posestnik in poštar v pokoju, star 79 let. — Pokojnim večni mir, žalujočim naše sožalje!

MALI OGLASI

Mali oglasi v »Družinskem tedniku« stanejo po Din 1·— beseda. Posebej se računa davek, in sicer za vsak mali oglas Din 1·50. Kdor želi odgovor ali dostavitev po pošti, naj priloži 3 Din v znamkah. Denar za male oglase je treba poslati vnaprej, lahko tudi v znamkah.

LEPE DEKLIŠKE PRSI dobi lahko vsaka žena tudi v najtežjih slučajih že v kratkem času, če se masira s čudežnim eliksirjem **Eau-de-Lahore.** — 1 steklenica z natančnim navodilom stane Din 40·—. Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Ilica 34.

MLAD INTELIGENTEN GOSPOD želi dopisovanja z gospodično lepe preteklosti, ki ima dobro srce in dušo ter je dobra gospodinja. Diskrecija častna stvar. Dopise prosim na upravo pod šifro »Idealen zakon«.

NEPOTREBNIH DLAČIC na obrazu, rokah, nogah, prsih itd. se z lahkoto, hitro in zanesljivo odkrižate z uporabo **Erbol-praška.** — To sredstvo takoj odstrani dlačice s koreninami vred in stane z navodilom Din 15·—. — Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Ilica 34.

IZPADANJE LAS IN PRHLJAJ prepreči samo znano sredstvo **Voda iz kopriv.** Lasje postanejo spet bujni, vrne se jim lesk in postanejo popolnoma zdravi, če jo redno dvakrat na teden uporabljate. 1 steklenica z navodilom stane Din 30·—. Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Ilica 34.

POVERJENIKE SPREJMEMO v vseh krajih Dravske banovine, pa tudi drugod, kjer je večja slovenska kolonija. Ponudbe na upravo »Družinskega tednika« pod šifro »Lep postranski zaslužek«.

MAKULATURNI PAPIR na prodaj. Vpraša se v upravi »Družinskega tednika«.

GOSPODIČNO VITO, ki je napisala članek v »Družinskem tedniku«, prosim, če je mogoče, za dopisovanje. Odgovor na upravo tednika pod šifro »Iskrene duše«.

IZSELJENEC SEM V FRANCIJI in bi se želel seznaniti s poštenim in pridnim dekletom v svrho ženitve. Dopise pošljite prosim na upravo »Družinskega tednika« pod označbo »Izseljenec«.

BARVANJE LAS ni več potrebno pri strokovnjakih, ker si jih z **Oro-barvo za lase,** ki jo dobite v črni, rjavi, temnorjavi, svetlorjavi in plavi barvi, lahko vsakdo sam barva in je postopek zelo enostaven in stalnost barve zajamčena. 1 garnitura z navodilom stane Din 30·—. Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Ilica 34.

Dlake, cenjene dame!

na licu itd. Vas ženirajo, kvarijo Vam lepoto, eleganco in sramežljivost.

»Venera« eliksir Vas reši v par sekundah, brez bolečin, brez opasnosti vseh nepotrebnih dlak.

Naročite še danes lepo dišeči »Venera« eliksir, ne bo Vam žal. Dobi se ali po pošti pošlje:

1 steklenica za Din 10·— (predplačilo), na povzetje 18·—, dve Din 28·—, tri Din 38·—.

RUDOLF COTIČ, LJUBLJANA VII
Janševa 27 (prej Kamniška 10 a)

Din 1000·- plačam

ako Vam »Radio Balzam« ne odstrani kurjih očes, bradavic, trde kože, bul itd.

Že dalj časa nisem nič naročil, ker ljudje poskušajo raznovrstna sredstva, a sedaj so se prepričali, da je Vaš preparat še najboljši, in ga ropet zahtevajo.
Frane Maček,
čevljarna, Dol. Logatec.

Zahtevajte povsod v Vašem interesu samo »Radio Balzam«. Dobi se ali po pošti pošlje: 1 lonček za Din 10·— (predplačilo). Na povzetje Din 18·—, dva Din 28·—, tri Din 38·—.

RUDOLF COTIČ, LJUBLJANA VII
Janševa 27 (prej Kamniška 10 a)

Vabimo Vas k nakupu v najcenejši oblačilnici
A. Presker
Sv. Petra cesta 14

Dopisna šola

Nemščino, esperanto in slovenščino poučuje pismenim potom Jezikovna dopisna šola na Jesenicah (Gorenjsko). Učnina nizka.

Zahtevajte prospekt. Priložite znamko za odgovor.

JUGOČESKA
JUGOSLOVENSKO-ČEŠKA tekstilna industrija
KRANJ

IZDELUJE:
barvano in tiskano blago
iz bombaža in umetne svile.
Zahtevajte samo izdelke te tovarne!

Črika

Pisalni stroj že za Din 2800·-
pri
The Rex Co.
LJUBLJANA, GRADIŠČE 10
Tel. 22-68

ZAHTEVAJTE PROSPEKTE!

Povečanje prihrankov

Vam omogočamo kljub težkim časom.

Ničesar drugega Vam ni treba napraviti, ko da od svoje plače, oziroma dohodkov odločite, četudi najmanjši, a zato stalni znesek za svojo bodočnost. Vse drugo Vam izvedemo sami, ako se zglasite pri nas.

Samo načrtno varčevanje Vam pri sedanjih pičlih dohodkih zagotovi, da dosežete načrt, cilj, za katerega je potreben denar (za izlet, tečaj, šolanje, zidavo, gospodarsko osamosvojitev, preskrbo za starost, bolezen ter doto itd.). To je novi način štednje, s katerim hočemo tudi nepremožnim pomagati do blagostanja.

Ravno zato se Vam obrestuje ta denar po izredno ugodni obrestni meri ter samo ob sebi umevno tudi **redno izplačuje.**

Na ta način spravite svoj prihranek varno, plodonosno, vsak čas razpoložljivo. Blagovolite se le obrniti pismeno ali osebno na

Hranilnico Dravske banovine
Ljubljana Celje Maribor

Izdaja za konsorcij »Družinskega tednika« K. Bratuša, novinar; urejuje in odgovarja Hugo Kern, novinar; tiska tiskarna Merkur d. d. v Ljubljani; za tikarno odgovarja O. Mihalek, vsi v Ljubljani.